

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 596

Poznań, piątek dnia 30 grudnia 1932

Rok XXVII

Poznań, 29 grudnia.

Czy w przededniu wysunięcia sprawy rewizji granic?

Paryski półoficjalny „Temps” zamieszcza na pierwszej stronie bardzo znamienity artykuł swego korespondenta w Berlinie na temat najbliższych planów politycznych gen. v. Schleichera. Korespondent stwierdza, że w ciągu 1932 r. Niemcy osiągnęły zniesienie odszkodowań oraz uzyskali równoprawienie w dziedzinie zbrojeń. Obecnie będą starali się zasadę równości praw wyzyskać w sposób praktyczny. Lecz wówczas natrafia na zagadnienie bezpieczeństwa, wysuwane przez Francję. Stanowisko oficjalnych sfer niemieckich zarysowuje się wobec tego, zdaniem „Tempsa”, w sposób następujący:

„Ogólnie rozpowszechniona opinia w Niemczech, którą podziela gen. v. Schleicher, głosi, że słynna sprawa bezpieczeństwa, jako hasło polityki francuskiej, jest zagadnieniem złe postawionem. Mówi się tu, że zagwarantować międzynarodowe bezpieczeństwo znaczy tyle, co zagwarantować utrzymanie pewnego status quo. Ale w tym celu należałoby się domagać, aby to status quo było korzystne dla wszystkich. Jeżeli tak nie będzie, państwa niezadowolone nigdy nie dadzą swojej gwarancji. Nie uczynią tego ani Niemcy, ani Węgry, ani Bułgaria, nie mówiąc o Włoszech i o Rosji.

„Przed rozprawianiem o bezpieczeństwo należałoby zatem ustalić status quo, swobodnie przyjęte przez wszystkich, inaczej mówiąc, należałoby przeprowadzić rewizję traktatów. Jest to zagadnienie szczytowe, które rządzi wszystkim innymi, zarówno rozbrojeniem, jak i porozumieniem ekonomicznym, a mówiąc ogólnie, organizacją pokoju europejskiego.

„Teraz, gdy sprawa odszkodowań jest załatwiona, a taką ona jest dla wszystkich Niemców, gdy rozbrojenie, lub raczej z punktu widzenia niemieckiego równość praw w dziedzinie zbrojeń jest na dobrej drodze, wszystkie nadzieje niemieckie obracają się ku tej rewizji, na której rzecz zarysowuje się kampania w prasie rządowej. Narazie stara się tu wykazać, że opinia zagraniczna, zwłaszcza opinia angielska, jest częściowo pozyskana dla tej myśli. Ogłasza się tu plany pochodzenia holenderskiego, które polegałyby na zamianie Pomorza na inny „korytarz polski”, położony bardziej na wschód, w stronę Kłajpedy.

„Zagadnienie „korytarza” nie jest jedynie. Ale jest ono najtrudniejsze ze wszystkich zagadnień terytorjalnych, które wysuwają się w Europie. W otoczeniu gen. v. Schleichera zdaje się wierzyć, że sprawa ta dojrzała do publicznej i oficjalnej dyskusji. Mówi się tu, że w interesie Francji leżałoby zapewnić sobie tą drogą bezpieczeństwo, którego ona pragnie. Porozumienie z Niemcami byłoby dla Francji gwarancją najpewniejszą. Mogłaby ona jedynie uzyskać tę rękojmię, wspierając swego sąsiada w jego żądaniach zapewnienia sobie warunków istnienia.

„Nikt tu nie przejmując się repliką, że również inni mają prawo do warunków istnienia. Polska twierdzi, że potrzebuje dostępu do morza, tak jak Niemcy domagają się łączności z Prusami Wschodnimi. Ale Polska jest uważana tu za państwo drugorzędne, któ-

Gabinet Paul Boncour'a zagrożony

Komisja finansowa senatu odrzuciła uchwalony przez izbę deputowanych projekt emisji bonów skarbowych na sumę 5 miliardów fr. — Dziś na plenum senatu rząd stawia kwestję zaufania — Uznanie prasy dla min. Cheron'a

Paryż, 29. 12. (Tel. wł.) Komisja finansowa senatu odrzuciła 13 głosami przeciw 9 rządowy projekt emisji bonów skarbowych na sumę 5 miliardów franków, zmniejszając kwotę do 3 miliardów. Wniosek rządowy przyjęła poprzednio izba deputowanych.

Uchwała powyższa wywołała w kołach politycznych i parlamentarnych pewne zakłopotanie i zaniepokojenie o los rządu Paul Boncoura, który przy dzisiejszym głosowaniu nad powyższą sprawą na plenum senatu postawi nie wątpliwie kwestję zaufania. Zapowiedział to już min. Cheron.

W kuluarach parlamentu wyraża się jednak przekonanie, że senat nie będzie chciał doprowadzić do nowego kryzysu gabinetowego i uchwali żądane przez rząd 5 miliardów.

Paryż, 29. 12. (PAT.) Prasa przypuszcza naogół, że senat nie zechce otwierać nowego przesilenia w końcu roku i nie pójdzie za wskazaniem komisji finansowej.

Zdaniem szeregu pism stanowisko komisji nie jest zresztą wrogiem wobec rządu i min. Cheron'a. Członkowie komisji głosować będą prawdopodobnie za rządem. Pragną oni jedynie umożliwić sprawozdawcy podjęcie dyskusji celem podkreślenia wobec senatu powagi sytuacji.

Paryż, 29. 12. (PAT.) Dzienniki podkreślają z uznaniem akcję min. Cheron'a, w której widzą uzasadnienie przysługiwanej ufnosci, jaką wzbudza nowy minister finansów. Pisma wyrażają się b. pochlebnie o ministrze. Dowiódł on, iż nie stracił nic ze swych zalet wybitnego polityka, odznaczającego się solidnością, zręcznością, dobrym humorem i zdecydowaną wolą.

„Petit Journal” pisze m. in.: „Nawet sceptycy, którzy z lekką ironją powitali przyjęcie przez Cheron'a teki finansów, zaczynają obecnie wierzyć, że optymizm, energia i przywiązanie do służby publicznej, okazywane przez ministra finansów, będą mogły odrodzić finanse państwa podobnie jak w r. 1926.”

regu warunki istnienia są również drugorzędne. Nie mogą tu zrozumieć, w jaki sposób Francja może interesować się takim krajem, gdy przecież byłoby jej tak łatwo poświęcić Polskę, zapewnić sobie pokój mocny i trwały, ten pokój, którego tak gorąco pragnie.”

Następnie korespondent „Tempsa” wywodzi, że zwłaszcza niemieckie koła militarne w przeciwieństwie do starych kół nacjonalistycznych, ogarniętych frankofobią, pragną zbliżenia z Francją nawet wojskowego. Poczem korespondent tak pisze:

„W najbliższym otoczeniu generała-kancelerza zapewniają, że pragnąłby on zaskoczyć teraz konferencję genewską, rzucając na stół zagadnienie rewizji terytorjalnych klauzul traktatu, gdy inne państwa postawią zagadnienie bezpieczeństwa. Nie miałyby on złudzeń co do natychmiastowych skutków takiej propozycji, ale miałyby ona dla Niemiec tę dobrą stronę, że poruszyłaby umysły, zmuszając jednych i drugich do zajęcia stanowisk przez sprowokowanie publicznej rozprawy na temat granic europejskich, rozprawy, któraby zmusiła opinię wszystkich państw do zastanowienia się i wytworzyłaby atmosferę, w której mogłaby rozwinąć się w ciągu

„Le Matin” zaznacza: „Chociaż obrady izby nie przyniosły jeszcze rozwiązania zagadnienia równowagi bud-

żetowej, to jednak pozwoliły uporządkować sprawę skarbowe, stanowiąc doskonałą pracę wstępną.”

Niemieckie apetyty na polskie Pomorze

Polska Agencja Telegraficzna szerzy niekzemne i głupie kłamstwa niemieckie

Berlin, 29. 12. (PAT.) Radjostacja w Królewcu urządziła wczoraj wieczorem specjalne słuchowisko propagandowe na rzecz rewizji granic wschodnich Rzeszy. Słuchowisko to transmitowane było przez wszystkie niemieckie stacje radjowe.

Na program złożyły się cytaty germanofilskiej prasy amerykańskiej i angielskiej, oraz enuncjacje polityków zagranicznych w rodzaju lorda Rothermeera i Gustawa Herve, wypowiadających się za rewizją granic wschodnich.

Powoływano się przytem i na Romana Dmowskiego, stwierdzając, że również on uważa t. zw. korytarz za twór. niemożliwy do utrzymania. Jeżeli Prusy Wschodnie mają pozostać przy Niemczech, to muszą otrzymać i obszar korytarza.

(O redakcji: Jest rzeczywiście skandalem, że Polska Agencja Telegraficzna rozszerza bez słowa zastrzeżenia tego rodzaju niekzemne i głupie kłamstwa niemieckie. Każdy jako tako oświecony Polak wie, że Dmowski

wszystkimi siłami walczył na konferencji pokojowej właśnie o wyzwolenie Pomorza i wykazywał, że Prusy Wschodnie nie powinny w żadnym razie należeć do Rzeszy Niemieckiej).

Przemówienia m. i. maj Grossego i dialogi dostosowane były do tonu propagandy rewizjonistycznej niemieckiej.

Równocześnie berlińska prasa pravicowa umieściła alarmowe artykuły, opatrzone w tytuły, jak n. p. „Szalona granica na wschodzie”, „Walka o korytarz” (Börsen Ztg.), „Rewizja granicy wschodniej — przy Nowym Roku musimy również i o tem pamiętać” (Deutsche Ztg.), organ wszechniemiecki pisze m. l.:

„Dla nas Niemców istnieje tylko jedno rozwiązanie, mianowicie wolne miasto Gdańsk wraz z całym „korytarzem” od Tczewa aż po Śląsk musi powrócić do Niemiec. „Korytarz” wiślany musi przyspaść z powrotem macierzy niemieckiej. Co postradaliśmy, nie powinno pozostać utracone na zawsze.”

Krwawe starcia na ulicach Sofji

Zaciekła walka pomiędzy dwoma grupami macedońskimi Interwencja żandarmerji — Jeden zabity i sześciu ciężko rannych

Wiedeń, 29. 12. (Tel. wł.) W stolicy Bułgarii doszło wczoraj w południe na wiadomość o dymisji rządu do strzelaniny.

Po przyjęciu dymisji król zawezwał

kilku lat pożyteczna dyskusja między dyplomatami i mężami stanu.”

Z korespondencji tej wynikałoby, że w roku 1933 Niemcy zamierzają poruścić sprawę granic. Istotnie ruch na tym odcinku wzmaga się. Zwracamy uwagę na naszą korespondencję z Paryża na temat kongresu masonerii francuskiej, która również uznała chwilę obecną za stosowną, by zająć się sprawą granic. Wszystkie te projekty i plany nie liczą się z jedną rzeczą: z jednomyślną wolą narodu polskiego utrzymania swoich granic za wszelką cenę. Gdyby polityka nasza potrafiła była przekonanie to zawczasu wpuścić w umysły niemieckie i zagraniczne, gen. v. Schleicher nie zaprzętałby dziś swojemu planami polityków świata. Najwyższy czas, aby teraz te zaniebdania odrobić. Świat powinien wierzyć święcie w to, że kto mówi o rewizji granic, ten przygotowuje wojnę. Ani dziś, ani jutro, ani za lat kilka zagadnienie to nie będzie dla nas aktualne. Polska w każdym razie musi być przygotowana na odparcie nowej wielkiej ofensywy dyplomatycznej Niemiec.

do siebie, jak już donosiliśmy, przewodniczącego parlamentu Malinoffa. Gdy ten przybył do zamku królewskiego, znajdującego się w centrum miasta, dwie ostro zwalczające się grupy macedończyków, zaczęły ostrzeliwać się. Żandarmerja interwenjowała i musiała w celu przywrócenia spokoju użyć również broni palnej.

W czasie walki zginął jeden żandarm, a sześć osób z obu grup zostało ciężko rannych. Wśród nich znajduje się też naczelny redaktor głównego organu macedońskiej partji Michailoffa „Makedonia”, Eftimow. (Donosiliśmy już o tem pokrótce w porannym wydaniu — red.) Wydaje się, że obecność Eftimowa była głównym powodem rozpoczęcia strzelaniny, gdyż on właśnie jest jedną z najbardziej znienawidzonych osób przez partję przeciwną.

Rząd bułgarski według doniesień dzisiejszych porannych dzienników jest zdecydowany położyć wreszcie kres walce dwóch wymienionych partji macedońskich. Akcja przeciw tym partjom przeprowadzona zostanie przedewszystkiem w stolicy a następnie na prowincji.

Wybuch w kopalni

Budapeszt, 29. 12. (Tel. wł.) — W jednej z kopalń nastąpił wczoraj wybuch gazów. Zabitych zostało 13 górników, a jeden odniósł ciężkie rany.

Masońska „Liga praw człowieka” za „poprawieniem” traktatów

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”).

Paryż, w grudniu.

Teza skrajnych radykałów o traktatach pokojowych jest znana. Uważają oni, że traktaty nie mogą być wieczne; że podpis Niemiec został „wymuszony”, że wreszcie są one pod wieloma względami niesprawiedliwe. Wychodząc z powyższego punktu widzenia, radykali pracują już od dawna nad przeprowadzeniem zmiany różnych paragrafów traktatu pokojowego. Wiemy, jak obficie pokłósiła ta propaganda. Przyjście do władzy gabinetu p. Boncoura z p. Daladier jako ministrem wojny i adwokatem Cotem jako podsekretarzem stanu w ministerstwie spraw zagranicznych, stało się nowym bodźcem do rozszerzenia tej kampanii. Z pomocą radykałów przychodzi teraz w sposób bardzo energiczny kongres „Ligi praw człowieka”.

Do Ligi należą przede wszystkim różni pacyfiści, a zatem żywiły o tendencjach międzynarodowych, masońskich. Korzystając zapewne ze sprzyjających koniunktur, kongres „Ligi praw człowieka” zebrały w Paryżu postanowił obradować przede wszystkim nad zagadnieniem rewizji traktatów. Żeby zaś zbyt nie denerwować opinii publicznej użyto słowa „poprawienia” traktatów. Zdaniem dziennika „La République”, najbardziej prawowitego organu radykalizmu, rezolucja, mająca być przedłożona zgromadzeniu „Ligi praw człowieka” wypowie się kategorycznie za ową „poprawę”.

Rezolucja będzie domagała się zniesienia paragrafu 231 traktatu wersalskiego, inaczej mówiąc, zażąda oddania Niemcom ich dawnych kolonii oraz wysunie postulat powzięcia pewnych środków, celem „zdevaloryzowania” granic „korytarza polskiego”. Sprawa rozbrojenia oraz równości zbrojeń będzie również rozważana. „La République” przypuszcza, że nad sprawą granic Polski rozwinie się szersza dyskusja. Można się spodziewać, iż uchwały kongresu będą służyły za wskazówkę dla pewnych sfer rządzących. Słusznie oświadczył kilka dni temu gen. Niessel, że tendencyjna i kłamliwa propaganda niemiecka potrafiła zapuścić głębokie korzenie

we Francji i wpoić w umysły najrozmaitszych osobistości pojęcie o niesprawiedliwości, jakiej ofiarą padła Rzesza.

Sprawa „sprostowania” granic zrobiła już tak wielkie postępy w niektórych kolach, że szereg osobistości z leższej lewicy dowodzi, iż dzięki temu można będzie okupić porozumienie z Niemcami. Zagadnieniem tem od dawna zajmują się przedstawiciele skrajnego radykalizmu. I tak p. Edward Pfeiffer, były sekretarz generalny stronnictwa, niedawno jeszcze, rozważając postulaty Rzeszy, uznał za zupełnie normalne pretensje jej do „korytarza” polskiego, radząc załatwienie tej sprawy przy pomocy art. 19-go Ligi Narodów. Jest natomiast rzeczą charakterystyczną, że równocześnie odrzucił on inne żądanie Niemiec, odnoszące się do kolonii niemieckich. Eupen i Malmédy, przyłączenia Austrii do Niemiec, wreszcie Górny Śląsk.

Pretensje niemieckie do Śląska uważa p. Pfeiffer za nietylko niesprawiedliwe, ale również niezręczne. Zapomina, że Pomorze wysłało posłów Polaków do Reichstagu, ale przyznaje, że posłów polskich wybierał Górny Śląsk, który zresztą został przyznany Polsce dzięki plebiscytowi. Jakżeż można przypuszczać — rozumuje p. Pfeiffer — że Polska zgodzi się na amputowanie sobie ramienia, celem uzyskania stosunków „normalnych i przyjaznych” (I) z Niemcami, jeżeli równocześnie Rzesza będzie domagała się amputacji nogi, t. j. Górny Śląsk. Niemniej, oświadcza p. Pfeiffer, nie można się ludzi, żeby mogli przyjść do zbliżenia francusko-niemieckiego na podstawie status quo.

Nie inaczej na tę sprawę zapatruje się „Liga praw człowieka”. Dlatego „sprostowanie” traktatów ze szkoda Polski znalazło się na porządku dziennym jej obrad. Prusy Wschodnie, oddzielone od matki i ojczyzny, to niesprawiedliwość, którą instytucja masońska zamierza wyrównać. W tym duchu działa i działa wszechpotężna i zręczna propaganda niemiecka, której odpowiadają jedynie nieudolne poruszenia polskie, jeżeli nie wprost nasze milczenie.

I. BRIARES.

Stowarzyszenia w dzielnicy zachodniej a nowe prawo o stowarzyszeniach

Jak już donosiliśmy w porannym wydaniu „Kurjera Poznańskiego” w nr. 116 „Dziennika Ustaw” ukazały się dwa rozporządzenia wykonawcze do prawa o stowarzyszeniach. Rozporządzeniom tym poświęcimy niebawem obszerniejsze uwagi. Narazie wskazujemy na dwa ważne przepisy, odnoszące się do naszej dzielnicy.

Dotychczasowe ustawodawstwo, obowiązujące w dzielnicy zachodniej, przewidywało dwa rodzaje stowarzyszeń: stowarzyszenia zwykłe, które nie miały osobowości prawnej i nie były zarejestrowane, a które na żądanie władz musiały jedynie zgłosić swoje istnienie u władzy policyjnej bez rejestracji i bez zatwierdzenia zgłoszenia, oraz stowarzyszenia z osobowością prawną, lecz zarejestrowane.

Rozporządzenie wykonawcze powiada, że stowarzyszenia, istniejące w województwach poznańskim, pomorskim i górnośląskim, które nie były wciągnięte do rejestrów sądowych, (czyli te, które co najwyżej były jedynie zgłoszone), winny zgłosić swoje istnienie na zasadzie nowych przepisów o stowarzyszeniach do dnia 31-go grudnia 1933 r. Mają zatem przed sobą termin roczny. Stowarzyszenia zarejestrowane muszą rejestrować się ponownie, o ile mają dokonać zmiany statutu.

(56.325); wydatki: administracja 175.810 (192.346), w tem władze naczelne 1.520 (1.713), ministerstwo spraw zagranicznych 3.467 (5.206), wojskowych 58.906 (63.346), wewnętrznych 16.113 (17.919), skarbu 9.578 (9.809), sprawiedliwości 7.855 (8.979), przemysłu i handlu 1.507 (1.486), komunikacji 253 (306), rolnictwa 1.412 (1.412), wyznań religijnych i oświecenia publ. 26.696 (28.341), robót publicznych 2.724 (5.497), opieki społecznej 8.509 (7.690), reform rolnych 611 (1.493), poczty i telegrafów 104 (168), emerytury 11.684 (12.809), renty inwalidzkie i pensje 7.298 (13.467), obsługa długów państwowych 17.483 (12.705).

Potwierdzenie zerwania rokowań N. P. R. i Ch. D.

Donieśliśmy już o zerwaniu rokowań Narodowej Partii Robotniczej i Chrześcijańskiej Demokracji o połączenie się tych partii. Obecnie „Obrona Ludu” zamieszcza następujący komunikat sekretariatu generalnego N. P. R.:

„Toczące się istotnie od szeregu miesięcy z inicjatywy Chrześcijańskiej

Demokracji rokowania o zlanie Ch. D. i N. P. R. w jedno stronnictwo polityczne zostały w ostatnich dniach definitywnie zerwane. Zerwanie to nastąpiło po stwierdzeniu tego faktu, że Chrześcijańska Demokracja wbrew zajętemu przy rozpoczęciu rokowań stanowisku pojmując praktycznie ideę połączenia w ten sposób, że Narodowa Partia Robotnicza winna przyjąć bezwarunkowo jej jednostronne postulaty co do programu i nazwy przyszłego zjednoczonego stronnictwa.

„W tym stanie rzeczy główny komitet wykonawczy N. P. R. na posiedzeniu swym w dniu 20 b. m. zmuszony był stwierdzić że rokowania o połączeniu N. P. R. i Ch. D. zostały zerwane i że z tą chwilą obie dotychczas układające się strony uzyskały pełną swobodę w kształtowaniu swej dalszej akcji politycznej.”

„Pośpiech” P. A. T-icznej

Polska Agencja Telegraficzna nadała z Warszawy depeszę pod datą 28 bm., że do Gdyni przybył z Leningra-

du polski statek „Cieszyn”. Wiadomość ta jest spóźniona „tylko” o dwa tygodnie, bo „Cieszyn” powrócił do Gdyni z Leningradu w dniu 13 grudnia i w międzyczasie odbył już następną podróż z Gdyni do Rotterdamu i zpowrotem.

Zdaje się, że od agencji telegraficznej możnaby było wymagać większego pośpiechu... S. B.

Przed jubileuszem ks. biskupa Wałęgi

24 marca 1933 przypada 50 rocznica święceń kapłańskich sędziwego Pastora Tarnowskiego J. E. ks. biskupa dr. Leona Wałęgi.

Ks. biskup Jubilat urodził się 25 marca 1859 r. we wsi Moszczenica koło Gorlic, wyświęcony na kapłana 24 marca 1883 r. pracował głównie we Lwowie w szkołach średnich i Seminarjum Duchownym. Od r. 1901 sprawuje rządy biskupie w Tarnowie. (KAP).

Czy uniwersytety francuskie mają autonomię?

Zwolennicy ograniczenia autonomii szkół wyższych powołują się nieraz na przykład Francji, dowodząc, że ustrój prawny uniwersytetów francuskich nie opiera się na zasadzie niezależności, ale bardzo silnie podporządkowuje uniwersytet administracji i ministrowi. Prof. Uniwersytetu Jagiellońskiego, dr. Władysław Folkierski, doskonały znawca stosunków francuskich, dowodzi w „Gazecie Warszawskiej”, że powoływano się na wzory francuskie jest całkiem dowolne. Jeżeli kto chce wzorować się na Francji, winien zbadać nietylko same i przestarzałe przepisy prawne, ale zaznajomić się z duchem rządzącym na uniwersytetach francuskich, i ze stosunkami faktycznymi, tam panującymi, a które daleko już odbiegły od statutów szkolnych, wprowadzonych jeszcze przez Napoleona.

W swoich wywodach końcowych prof. Folkierski pisze w ten sposób:

„Reasumując wszystkie te punkty i rzucając ten stan faktyczny na znane nam tło jego historycznego powstania, należy nam, nie ograniczając się do suchej litery prawa, datującego od Napoleona, uchwycić przede wszystkim pęd organiczny, wyznaczający kierunek życia, a idący niepowstrzymanie ku przywróceniu szerokiego samorządu uniwersyteckiego. Byłoby prawdziwym paradoksem, gdyby nasza reforma, mająca być postępową, zamykała oczy na ewolucję odbyłą przez uniwersytety francuskie, a pamiętała li tylko o ich przedawnionem i przekreślonym przez życie zбочeniu na tory państwowo-centralistyczne.

„Pod sam koniec tych rozważań chciałbym przytoczyć głos, który mi jest jako romanście, specjalnie drogi, głos Gastona Parisa, ostatniego uniwersyteckiego romanisty na wielką skalę, którego genialne intuicje naukowe pasują na jednego z wielkich patronów nowoczesnego humanizmu. Na dwa lata przed planowaną reformą roku 1896, G. Paris wydał książeczkę „Le haut Enseignement historique et philologique en France”. Znajdują się tam także i uwagi ogólne, dotyczące całokształtu życia uniwersyteckiego. Uwagi wielkiego myśliciela niechże będą jego wkładem w dzisiejszą naszą tak ciężką rzeczywistość polską. Poddawszy surowej krytyce całą instytucję napoleońskiego Université de France, skierowaną wyłącznie ku technicznej specjalizacji urzędniczo-zawodowej, zauważa Gaston Paris: „Najszlachetniejszą misją nauczania wyższego jest przeniknięcie ducha i nauki, krytyki i melodycznego badania całokształtu życia narodowego; nauka, jak religja, nie może być usunięta w cień świątyni zrzadka uczęszczanych, ale powinna ożywić całą działalność intelektualną danego kraju”. Zaś specjalnie w odniesieniu do ustroju szkół wyższych dodawał: „Profesor fakultetu powinien zależeć jedynie od swojego wydziału, od swojego uniwersytetu, a w ostatniej instancji (ale w sposób daleki i rzadki), od ministra. Jest to postępek, który się sam dokonac musi”. Słowa te stanowią wytyczną dla dalszych dziejów ewolucji uniwersytetów we Francji. —

Dodajmy dla ilustracji tych uwag uderzający przykład działalności ministerjalnej uczonego tej miary, co Marcelin Barthelet, który — rzecz to znana — niedopuszczeniem do katedr kandydatów, reprezentujących inne od jego własnych poglądy naukowe, zanamował znakomicie rozwój nauk chemicznych we Francji! Okazuje się, że wielka władza ministra nad fakultetami jest zabójczą nawet w tym rzadkim wypadku, gdy minister ma nietylko ukończone studia akademickie, ale i wybitną wartość naukową!

„Sądzę, że nie ukrywając w niczym słabych stron francuskiego ustroju, udało mi się w tych rozważaniach przejść poza martwą literę, będącą pozostałością po czasach napoleońskich i uchwycić ducha tego życia uniwersyteckiego. Duch ten jest wybitnie autonomiczny.

„Jest wysoce radosnym, że — chociaż w tym wypadku — nasze sfery rządowe bardzo pochopnie zwracają się zdają po wzory w kierunku naszej sojuszniczki Francji. Ta usprawiedliwiona uciecha zamieniłaby się jednak w prawdziwe śmianie się w kulak, gdyby w tym jednym wypadku zastosowaliśmy frankofilię radykalną — naśladowano to, co jest stare i złe, z pominięciem tego, co nowe i żywe.

„Żywno zaś jest tam to, że niepowstrzymanie uniwersytety francuskie kruszą ramy cesarystycznego ustroju napoleońskiego i wracają coraz usilniej do tradycyjnych na zachodzie wzorów akademickich swobód.

„Umiejętny odróżnić pęd organiczny od zakreplego wzoru papierowego.

„I nie zabijajmy tego co u nas było żywe, powołując się na to, co gdzieś indziej jest martwe.”

Ukazał się z druku nr. 1
za styczeń 1933 r.
miesięcznika narodowego

„AWANGARDA”

Zeszyt zawiera treść następującą:
J. K. Chronowski: Komu wolno, a komu nie wolno.

A. Ziemiński: Duch praw.
Nemo: „Mit” państwa komunistycznego (I).

Roman Fengler: Myśli o naprawie.

Uwagi.
Feliks Fikus: Gawęda
Z życia młodych -rodowców.

Przenumerata roczna „Awangarda” zł. 5, półroczna 2 zł 50 gr. Najlepiej wnosić ją na konto P. K. O. nr 203 851 Adres redakcji i administracji: Poznań, św. Marcina 65.

Trzęsienie ziemi

Londyn, 29. 12. (Tel. wł.). Dopiero teraz dowiaduje się agencja Reutersa o trzęsieniu ziemi w Meksyku który w dniu 19 grudnia zupełnie zniszczyło miejscowość Tomatlan w prowincji Jalisco. Poniosło śmierć 29 osób, a przeszło 50 jest rannych.

Stronnictwo Narodowe

Koło Główna

Zebrań plenarne z referatem p. Henryka Szełba odbędzie się w czwartek, 29 b. m. o godz. 19.30 w sali p. Kijeka, ul. Główna 58.
O liczne i punktualne przybycie prosi
ZARZĄD.

Dochody i wydatki państwowe w listopadzie

W listopadzie b. r. nastąpił znaczny spadek dochodów i wydatków państwowych. Według odnośnych danych, wpływ skarbowe w listopadzie r. b. wyniosły 165.520 tys. zł, wobec 177.771 tys. w październiku r. b. i 193.565 tys. w listopadzie ub. r., wydatki zaś 175.810 tys., wobec 188.054 tys. i 192.406 tys. zł. Deficyt budżetowy za listopad wyraża się przeto kwotą 10.290 tys. zł, gdy w miesiącu poprzednim wynosił 10.280 tys. zł.

W pierwszych ośmiu miesiącach b. roku budżetowego, t. j. od 1 kwietnia do 30 listopada r. b., ogólna suma dochodów wynosiła 1.350.168.000 zł, a wydatków 1.491.612.000 zł. Oznacza to deficyt w wysokości 141.444.000 zł.

Poszczególne pozycje dochodów i wydatków państwowych w listopadzie r. b. przedstawiały się w tysiącach złotych (w nawiasach cyfry z listopada 1931 r.) dochody: administracja 107.982 (120.566), w tem dochody skarbowe z podatków i opłat 92.997 (103.138), inne dochody administracyjne 14.985 (17.428), wpłaty do skarbu państwa z przedsiębiorstw 4.521 (16.684), z monopoli 53.017

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Sprawy rzemiosła

Jak wiadomo, składki na rzecz ubezpieczenia od wypadków przy pracy oblicza się na podstawie t. zw. taryfy niebezpieczeństwa. Taryfa ta dzieli przedsiębiorstwa, podlegające ubezpieczeniu, na szereg grup, w zależności od stopnia ryzyka, jakim grozi praca w danym przedsiębiorstwie. A więc np. tartaki są zaliczone do jednej z najwyższych grup, bo — jak statystyka wykazała — nieszczęśliwe wypadki przy tartakach są dość częste. Natomiast np. zajęcie handlowe, t. j. praca w składzie należą do jednej z niższych grup.

Ubezpieczenie wypadkowe jest b. uciążliwe dla rzemiosła, ponieważ taryfa niebezpieczeństwa jest jednolita dla wielkiego przemysłu i rzemiosła. A więc: obojętnie, czy chodzi o wielką fabrykę, czy też o skromny warsztat rękodzielniczy, taryfa nie dopuszcza żadnej różnicy. Grunt to — branza! Zależnie od przynależności branżowej przedsiębiorstwo musi opłacać składkę ubezpieczeniową.

Na szczęście, opisany stan rzeczy w przyszłości ulegnie reformie. Bowierni są w toku prace nad zmianą systematycznego podziału grup i tytułów przedsiębiorstw w przydziale do kategorii niebezpieczeństwa. Przewidziane są odrębne tytuły dla rzemiosła, co umożliwi w pierwszej linii statystyczne ujęcie wypadków przy pracy w rzemiosle, w drugiej zaś linii — prawdopodobnie — obniżkę składki ubezpieczeniowej.

Jeszcze słówko o t. zw. „programach gospodarczych”. Czem różni się program przemysłu od programu rzemiosła? Momentem rozdziałającym jest tutaj w pierwszym rzędzie problem kartelowy. Rzemiosło pełni funkcje przetwórcze. Wszystkie artykuły wielkiego przemysłu stanowią surowce dla przetwórstwa. Wskutek istnienia karteli ceny na te podstawowe artykuły utrzymują się na tak wysokim poziomie, że setki tysięcy warsztatów rękodzielniczych przetwórczych, opartych o te artykuły, jako o surowce do dalszego przerobu, nie mogą obniżyć cen na swoje wyroby. Skutkiem tego konsumpcja licznych produktów rzemieślniczych jest niska, co znów powoduje zastój w rękodziele.

Rzecz oczywista, że w „programie rzemieślniczym” znalazły się silne akcenty przeciw kartelom, których nadarmo szukalibyśmy w „programie przemysłowym”, ułożonym pod bezpośrednim wzgl. pośrednim dyktandem „Lewiatana”.

Zjazd rzemieślniczy w Kielcach uchwalił rezolucję, w której stwierdził, że „Wielkie Targi nie uwzględniały w należytej mierze zagadnienia propagandy wytwórczości rzemieślniczej i nie przyczyniły się do obudzenia wśród konsumentów poczucia potrzeby popierania wyrobów krajowych.”

Co na to powie Miejski Urząd Targów Poznańskich? Dodać musimy, że co pewien czas, czy to na zebraniach, czy w prasie fachowej, odzywają się głosy rzemieślników, domagających się wzmocnienia propagandy wytwórczości rękodzielniczej. Podobno wystawy tego rodzaju w Cieszynie, Równem i Katowicach zakończyły się pełnym sukcesem. A może by tak pomyśleć o wystawie rzemieślniczej w Poznaniu?

Z ZAGRANICY

(z) **Co robia z nadprodukcją kawy w Brazylii?** Donoszą z Rio de Janeiro, że w związku z olbrzymią nadprodukcją kawy, utworzona swego czasu „Państwowa Rada Kawowa” postanowiła obrócić nadwyżkę tego produktu na materiał opałowy. W myśl ustalonego planu, spalono dotychczas 8 milj. worków kawy ilość równająca się trzyletniej produkcji kawy w Kolumbji, lub połowie rocznej produkcji kawy w Brazylii. Obecnie „Państwowa Rada Kawowa” dąży do zaprzestania dalszego palenia tego produktu i zdobycie nowych rynków zbytu, mianowicie w Polsce, krajach nadbałtyckich i na Wschodzie.

Krótkie informacje gospodarcze

— Donoszą z Moskwy że na Syberji odkryto nowe wielkie pokłady miedzi. Zapasy obliczane są na 300 milj. tonn z zawartością miedzi szacowaną na ca. 10 milj. tonn. O ile wiadomość ta jest prawdziwa to nowe pokłady przewyższają znacznie dotychczasowe na Uralu i na Kaukazie.

Samoobronna akcja kredytowa kupiectwa

Przeciwko nadzorom sądowym — Utworzenie kupieckiej poradni finansowo-powierniczej

Związek Towarzystw Kupieckich w Poznaniu nadsyła nam poniższe pismo:

Kryzys obecny szczególnie dotkliwie dał się odczuć kupiectwu.

Obniżenie się cen z jednej, a zmniejszenie do minimum utargów z drugiej strony przy olbrzymich stratach na nieściągalnych odbiorcach oraz przy niezmnieszonych świadczeniach społecznych, podatkach i komornym zniszczeniu dochodowości i skonsumowaniu majątek niemal wszystkich branż i firm kupieckich.

Sytuacja kupiectwa nie znalazła jednak dostatecznego zrozumienia i mimo bardzo stanowczego przedstawienia swych postulatów kupiectwo dotychczas nie otrzymało dostatecznej ochrony prawnej. Nie może bowiem za ochronę uchodzić instytucja nadzoru sądowego, która posiada tyle wad, że powszechnie została uznana za szkodliwą zarówno dla kupców-dłużników, jak i dla kupców-wierzycieli.

Nadzór sądowy pociąga za sobą niestosunkowo duże koszty, przeciąga okres zawierania ugody, daje za krótki — bo tylko dwuletni, a więc praktycznie niewykonalny — termin spłaty wszystkich zobowiązań, a z pod ugody wyłącza za wiele i to najdotkliwszych wierzycieli. To też z firm, które go przebyły, tylko bardzo nieliczne wykonały ugody i utrzymały się — przeważna ich część bądź się już zlikwidowała, bądź przeszła w postępowanie upadłościowe, gdyż nadzór sądowy skonsumował resztę ich zasobów, a zawarta ugoda była niewykonalna.

Zwrócić zaś należy i na to uwagę, że nadzór sądowy zamyka wszelkie kredyty, a na żyrantów i gwarantów sprowadza protesty wekslowe, co w dalszej konsekwencji powoduje także u nich niewypłacalność.

Szczególnie jednak poważne skutki dla kupiectwa spowodowały ostatnie rozporządzenia ochronne dla rolnictwa. Firmy handlujące maszynami i urządzeniami rolniczymi, oraz węglowe, nasienne, zbożowe i nawozowe, które z konieczności kredytowały bardzo znaczne kwoty rolnictwu, nie mogą dziś choćby najmniejszej sumy ściągnąć — gorsza jest jednak sytuacja wtedy, gdy firmy te sprzedawały swój towar na akcepty, które po zażyrowaniu puszczane były w dalszy obieg lub w bankach dyskontowane. Wobec rozporządzeń uniemożliwiających w praktyce u rolnika egzekucję weksle te nie są prolongowane i po proteście przedkładane są do wykupu żyrującym kupcom, co w konsekwencji doprowadzić może w najbliższym czasie wszystkie te firmy do niewypłacalności i upadku.

Wprawdzie ostatnio Izba Przemys-

łowo-Handlowa na wniosek Związku Towarzystw Kupieckich uchwaliła rezolucję zwracającą uwagę jakie skutki sprowadzą na kupiectwo rozporządzenia chroniące rolnictwo, ale po dotychczasowych doświadczeniach nie należy wiele z tego się spodziewać.

Dlatego Związek Towarzystw Kupieckich przystąpił do zorganizowania akcji samoobronnej. Zarząd Związku po wyczerpującej dyskusji przeprowadzonej na kilku swoich posiedzeniach oraz na zgromadzeniach towarzystw związkowych, utworzył poradnię finansowo-powierniczą, desygnując do niej w charakterze decernentów pp. radcę W. Gładysza i A. Thomasa.

Głównym zadaniem tej poradni będzie podtrzymanie tych firm kupieckich, które znalazły się w trudnościach płatniczych, a to przez doprowadzenie do skutku dobrowolnych ugod.

Na wniosek bądź firmy popadłej w trudności, bądź jej wierzycieli poradnia zbada stan majątkowy i płatniczy firmy i będzie dążyć do dobrowolnej ugody z pominięciem nadzoru sądowego i konkursu. Ponieważ akcja ta będzie odbywać się pod egidą komisji przy Związku Towarzystw Kupieckich, przeto oczekiwać należy, że warunki dobrowolnego układu zapewnią wierzycielom maximum tego, co wywindykować można z utrzymania egzystencji dłużnej firmy. Następnie poradnia na wniosek firm hurtowych zajmie się możliwością zabezpieczenia i ściągnięcia należności od dłużników.

Wreszcie zajmie się najbardziej groźnym obecnie dla kupiectwa niebezpieczeństwem, wynikającym z rozporządzeń, chroniących rolnictwo. — Związek Towarzystw Kupieckich już rozpiął ankietę wśród zainteresowanych kupców, celem uzyskania szczegółowych kwot, należnych kupiectwu od rolnictwa. Na tej podstawie poprowadzi Związek odpowiednią akcję u rządu i będzie się starał o wydanie koniecznych dla ochrony zagrożonych egzystencji zarządzeń.

Prócz tego na wniosek zainteresowanych firm poradnia starać się będzie doprowadzić do tego, aby wobec poszczególnych dłużników występowały wierzycielne firmy łącznie i solidarnie i aby w ten sposób łatwiej mogły uzyskać zabezpieczenie i ewtl. ściągnięcie swych należności — względnie, aby miały odpowiedni wpływ na decyzję o nadzorze sądowym dłużnika rolnika, o segregacji wierzycielności czy o konkursie.

Spodziewać się należy, że ta akcja Związku Towarzystw Kupieckich spotka się z należnym zrozumieniem i poparciem i że uda się powstrzymać zagrażającą kupiectwu w wielu wypadkach ruinę.

KRONIKA GOSPODARCZA

Ulgowe świadectwa dla przedsiębiorstw przemysłowych

Na wniosek Związku Izby Przemysłowo-Handlowej ministerstwo skarbu upoważniło izby skarbowe w gospodarzo uzasadnionych lub zasługujących na szczególne uwzględnienie wypadkach do udzielania przedsiębiorstwom przemysłowym zaliczonym do świadectw przemysłowych od czwartej do ósmej kategorii według rozdziałów XIV, XV, XVIII i XIX części: II lit. c taryfy następujących ulg:

a) zezwalania na nabywanie świadectw przemysłowych na r. 1933 według ilości zatrudnionych robotników, przyjętej za podstawę do określenia kategorii świadectwa przemysłowego na r. 1932;

b) zwalniania od dopłaty do ceny świadectwa przemysłowego wyższej kategorii w wypadkach, gdy w okresie od 1 stycznia do 1 lipca 1933 r. będzie miało miejsce powiększenie ilości zatrudnionych robotni-

Z KRAJU

(k) **O koncesjonowanej sprzedaży wyrobów tytoniowych.** W nr. 116 Dziennika Ustaw R. P. z 28 grudnia 1932 r. ogłoszone zostało rozporządzenie min. skarbu z 23 grudnia 1932 r., wprowadzające szereg zmian do rozporządzenia min. skarbu z 31 marca 1932 r. o koncesjonowanej sprzedaży wyrobów tytoniowych. Dotyczy to zakresu działalności hurtowni rejonowych, kwestji zmiany cen wyrobów tytoniowych i stosunku do tych zmian koncesjonariuszów, sprawy cofnięcia koncesji bez wypowiedzenia 3-miesięcznego, co spowodowane być może naruszeniem szeregu obowiązków

w porównaniu z ilością, przyjętą za podstawę do określenia kategorii świadectwa przemysłowego na r. 1933.

Ulg powyższe mogą być udzielane powyżej w granicach jednej kategorii świadectw przemysłowych, t. j. przedsiębiorstwo przemysłowe, zaliczone ustawowo do V kategorii świadectw przemysłowych, może uzyskać jedynie zezwolenie na nabycie świadectwa przemysłowego VI kategorii itp.

Ulg te będą udzielane na indywidualne podania, które wnosić należy do urzędów skarbowych. Urzędy skarbowe winny złożone podania przedstawić w terminie do dni 7 właściwej izbie skarbowej.

Równocześnie przedłużono termin 1 lipca 1932 r., określony w okólniku z dnia 27 kwietnia 1932 r. L. D. V. 18220/4 do dnia 31 grudnia 1932 r. (m)

koncesjonariusza przynajmniej dwukrotnie w ciągu roku kalendarzowego, wreszcie kwestji koncesji na hurtową sprzedaż wyrobów tytoniowych, której wypowiedzenie następuje przed rokiem wygaśnięcia koncesji. Poza to rozporządzenie przewiduje, iż niezależnie od innych przepisów dyrekcja Polskiego Monopoli Tytoniowego może w czasie do 28 lutego 1933 roku cofnąć bez wypowiedzenia każdą koncesję na hurtową sprzedaż wyrobów tytoniowych w razie zajścia jednego z warunków, przewidzianych ustawą z dnia 18 marca 1932 r. w paragrafach 31, oraz 32 p. a i b Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia.

Burgan, Erbe
idealny w działaniu
środek przeczyszczający

Pz 7 742 51.75

Kapitalizacja u nas i gdzieindziej

Porównując stopień kapitalizacji w Polsce i w innych krajach często przeciwstawia się objawowi niepomyślnemu, jakim jest suma wkładów oszczędnościowych, szybkość ich przyrostu procentowego.

Tak więc wskazuje się, że podczas gdy w ciągu ostatnich czterech lat stan oszczędności zwiększył się w Niemczech o 107 proc., we Francji o 212, w Belgji o 161 itp., to w Polsce przyrost ten wyniósł aż 232 procent. — Niewątpliwie początkowy wzrost wkładów oszczędnościowych w Polsce jest objawem dodatnim, którego nie można nie doceniać. Z drugiej jednak strony błędem byłoby wyciąganie z tych cyfr ogólnych wniosków, jak np. takich, że nasze warunki więcej niż w innych krajach sprzyjają rozwojowi kapitalizacji. Jest bowiem rzeczą zrozumiąłą, że szybkość wzrostu w każdej dziedzinie zależna jest od podstawy, od której ten wzrost się zaczyna. Człowiek, który ma zaoszczędzoną jedną złotówkę, z łatwością może zwiększyć swoje oszczędności o 100 czy nawet więcej procent. Imponującego w cyfrach procentowych wzrostu nie można jednak w tym wypadku porównać ze znacznie nawet mniejszym w cyfrach procentowych wzrostem oszczędności człowieka, posiadającego kilkaset czy kilkadziesiąt tysięcy złotych. Jasnym bowiem jest, że w tym ostatnim wypadku pomimo stosunkowo skromnych cyfr procentowych efekt będzie znacznie większy.

Polska znajduje się w sytuacji, gdzie proces kapitalizacji jest niejako w stadium początkowym. Suma naszych oszczędności (P. K. O. i K. K. O.) wynosiła w końcu 1927 r. około 268 milj. zł. W końcu roku ubiegłego suma tych oszczędności wynosiła 891 milj. zł. wzrosła więc o 232 proc. W tym samym czasie stan oszczędności we Francji wzrósł z 6 470 milj. frs. na 20 200 milj. frs., a więc o 212 proc., w Czechosłowacji z 14 239 milj. kor. na 21 626 milj. kor., t. j. o 52 proc. Z tego cośmy wyżej mówili wynika, iż wyciąganie z tych cyfr wniosku, że co do rozwoju kapitalizacji Polska produkuje innym krajom byłoby błędem stawianiem sprawy. Wysiłek kapitalizacyjny Francji czy Czechosłowacji, choć skromniejszy w cyfrach procentowych, jest jednak niewątpliwie większy niż u nas. Dlatego też w interesie ogólnym leży stworzenie takich warunków, któreby w pełni uzasadniały optymizm co do rozwoju naszej kapitalizacji wewnętrznej.

**KTO
POPIERA PRZEMYSŁ ZAGRANICZNY
ODBIERA CHLEB ROBOTNIKOM
POLSKIM!**

Prezes Towarzystwa Namizmatycznego w Poznaniu, ks. prałat i kanonik Edmund Majkowski. — Według rzeźby Edmunda Haupta.

W imię dobrze zrozumianego interesu własnego

W tych dniach donosili pisma, że nieznanymi złoczyńcami włamali się do mieszkania pewnej siedemdziesięcioletniej staruszki na Dębcu pod Poznaniem, poranili ją ciężko i zrabowali 2500 zł.

Tragiczny ten wypadek biednej staruszki niechaj będzie przestroją dla wszystkich tych, którzy z mieszkania robią bank i trzymają w nim zbędną gotówkę. Osoby te niestety dość liczne, nie zdają sobie sprawy, jak nieroztropnie i niemądrze sobie poczynają. Nigdy jeszcze nie było tyle napadów rabunkowych, co w dobie obecnej. Amatorzy cudzej własności mają swój własny wywiad, wiedzą kto ma pieniądze w domu i czyhają tylko na sposobność, by je zrabować. Ze przytem dojść może do ciężkiego poranienia albo nawet do zabicia właściciela, tego mamy prawie codzienne dowody. Kto zatem trzyma pieniądze w domu, naraża zdrowie i życie na niebezpieczeństwo ze strony rozmaitych rabuśników.

Pozatem krzywdzi on sam siebie, gdyż gotówka jego leży martwa w szufladzie czy w innej skrytce i nie przynosi mu żadnego dochodu. A trzeba sobie uprzytomnić, że dochód ten, jaki osiąga się dzisiaj w bankach z procentów, jest bardzo znaczny. Mimo obniżenia stopy procentowej przez Bank Polski odsetki wypłacane przez Komunalne Kasy Oszczędności są wciąż jeszcze pokaźne, zwłaszcza że się je dolicza dwa razy do roku do kapitału, co stanowi również wielką korzyść dla wkładcy. W tych warunkach wkłady oszczędnościowe bardzo szybko narastają do poważnych sum.

Niezrozumiałem jest wprost, dla czego ludzie mimo to trzymają pieniądze u siebie w mieszkaniu. Główną przyczyną jest tu obawa, że mogą stracić swe oszczędności już to z powodu niewypłacalności banku, już też przez to, że pieniądze stracą na

wartości. Pierwszy powód jest zupełnie nieuzasadniony, gdyż można pieniądze składać w takiej kasie, która daje pełną gwarancję za całość i bezpieczeństwo wkładów. Taką kasą jest Komunalna Kasa Oszczędności Miasta Poznania, za którą odpowiada miasto Poznań całym swym majątkiem, przenoszącym wielokrotnie zobowiązania Kasy wobec jej klientów. Z tej strony zatem wkładcy Komunalnej Kasy Oszczędności Miasta Poznania nie grozi najmniejsze niebezpieczeństwo.

Drugi powód, że pieniądze może się zdevaluować, jest również bezpodstawny. Złoty polski przetrwał najcięższe czasy, kiedy poczęły się chwiać najpewniejsze waluty świata. Bank Polski jako instytucja emisyjna całkowicie jest panem sytuacji na naszym rynku pieniężnym i wszystkie czynniki miarodajne stoją na stanowisku, że dewaluacja złotego byłaby dla Polski największym nieszczęściem. Lecz przypuśćmy nawet, że nieprawdopodobną ewentualnością, że kurs złotego się obniży. Czy wówczas ci, którzy trzymają pieniądze u siebie, unikną straty? Powie może na to niejedno, że w takim wypadku natychmiast coś kupić można. Na to należy odpowiedzieć, że Komunalna Kasa Oszczędności Miasta Poznania posiada stale tak wielkie zapasy gotówkowe, że każdej chwili potrafi wypłacić każdą żądaną przez klienta sumę. Pokazało się to w roku 1931, kiedy w czasie ogólnego zdenerwowania publiczność zaczęła odbierać swoje wkłady. Wówczas to Kasa wypłacała nawet te wkłady, które płatne były dopiero za kwartał albo za pół roku, a skutek był ten, że klient po trzech dniach te same pieniądze, które był odebrał, przynosił zpowrotem do Kasy.

A zatem w imię dobrze zrozumianego interesu własnego: złote do banku.

zastosowaniu 15-procentowej waloryzacji należy się Panu wraz z wszystkimi zaległymi odsetkami 567 zł. Odsetki liczyliśmy po 5 proc., nie wiedząc, jakie były umówione. — Potrzebne Panu dla wstępu do świadectwa przemysłowe kategorii VIII i dla zakładu handlowego kategorii III, (K).

— **Szyfra A. Z. 5.** Niewątpliwie należy się Panu wypowiedzenie warunków umowy, tak, że Pańska pretensja o trzymiesięczne wynagrodzenie wydaje się uzasadnioną. Wobec okoliczności nam przedstawionych sprawa jest jednak bardzo pogmatwana, to też nie radzimy wdawać się w spór bez pomocy adwokata, (K).

— **Z. S. Gimnazjum im. Sulkowskich w Rydzynie (human):** Miejskie Gimnazjum w Gostyniu (klas.), (K).

— **Stenia nad Wartą.** Za opłatę stempłową odpowiadają obydwie strony, i stosownie do umowy może uiszczyć opłatę albo gospodarz, albo lokator, albo każdy z nich po połowie itd. — Może domagać się kontraktu i w razie odmowy, jeżeli Pani zajęła lokal bez jego zgody, może wdrożyć postępowanie eksmisyjne. — Pani domu może odpowiedzieć również jakimś uprzejmem słowkiem, lub też tylko się ukłonić, (K).

— **M. N.** Powinien pokwitować za to, na co złożoną kwotę przeznaczono. W sprawie podatku należy wnieść reklamację, (K).

— **Staly abonent.** Może żądać i brać taką opłatę na podstawie dobrowolnej umowy, jednak prawo takiej opłaty nie przewiduje. Sublokatorowi daje Pan zbyt wiele za zbyt niską zapłatę. Radzimy ugodzić się jakoś z gospodarzem, gdyż na odnajem pokoju potrzebuje Pan jego zgody, (K).

— **W. L., Poznań.** Możliwe, iż Pańskie przypuszczenie jest uzasadnione. Niema jednak możliwości wpłynąć na nich, tembardziej, że obecnie mogą się zasłonić brakiem funduszy, (K).

— **W. A.** Jeżeli urząd skarbowy uzna, iż należy się Panu zwrot nadpłaconej kwoty podatku, to nie stoi na przeszkodzie, aby tę nadpłaconą kwotę zaliczył na poczet obecnej należności, (K).

— **M. W. Książ.** Powinien Pan otrzymać według przepisów prawa swoje pobory nieuszczone (a więc również utrzymanie), a pracodawcy wolno potrącić tylko to, co Pan otrzymał z kasy chorych, (K).

RADJO

Piątek, dnia 30 grudnia 1932 r.

Poznań (335 m) godz. 13.05 koncert gramofonowy (koncert życzeń); godzina 14.00 giełda; godz. 16.40 tr. z Warszawy; godzina 18.50 „Na przelocie roku” (przebieg krajoznawczy) — wygl. prof. J. Kilarski; godz. 19.30 transmisja z Warszawy; godz. 22.40 sygnał czasu; — komunikaty; godz. 23.00 muzyka taneczna z kaw. „Esplanada”

Warszawa (1412 m) godz. 12.10 płyty gramofonowe; godz. 15.35 lekcja angielskiego; godz. 15.50 płyty gramof.; godz. 16.25 przegląd wydawnictw perijodycznych; godzina 16.40 „Sporty zimowe w Polsce”; godzina 17.00 koncert w wyk. ork. detej; godzina 18.00 muzyka taneczna z dancingu „Adria”; godz. 19.20 „Przebieg rolniczej prasy”; godz. 19.30 feljton pt. „Zostałem studentem” — wygl. p. J. Pokrzywnicki; godz. 19.45 prasowy dziennik radiowy; godzina 20.00 omówienie koncertu symfonicznego — p. Karol Stromenger; godz. 20.15 tr. koncertu z Filharm. Warsz. pod dyr. G. Fitelberga i A. Rubinstein (fort.); godzina 22.40 wiadomości sportowe; godz. 23.00 muzyka lekka i taneczna z kaw. „Adria”

Programy zagraniczne: Koeningwusterhausen (1635 m) 19.40 koncert, 21.00 operetka, 23.00 muzyka taneczna; **Budapeszt (550 m) 20.00** tr. z teatru, następnie muzyka taneczna; **Praga (489 m) 19.25** koncert, 20.05 kolendy, 20.30 koncert symfoniczny, 22.15 koncert ork. salonowej; **Wiedeń (516 m) 19.40** „Bajadera” opt. Kalmana, 22.15 koncert z Londynu; **Mediolan (501 m) 20.40** koncert symfoniczny; **Rzym (441 m) 20.45** koncert symfoniczny.

SPORT

Piłka nożna

Komisja regulaminowa i sędziów F. I. F. A. zatwierdziła następujących sędziów jako kierowników meczy międzypaństwowych: Polska — F. Arczyński, A. Rutkowski, dr. Lüstgarten, M. Schneider, Z. Rosenfeld; Belgja — Langenus, van Praag i Baert; Indje Holenderskie — M. Foltyński; Francja — Conrie, Raguin, Leclercq; Irlandja — Conroy; Luxemburg — Hamus; Norwegja — Andersen, Bech, Smedvik, Randers Johansen, Carlsen; Holardja — Mutters, de Wolf, Boekman, von Moorsel; Niemcy — dr. Bauwens, Birlem, Fuchs, Weingartner, Hund; Szwajcarja — Mercet.

Pięściarstwo

Unieważnienie referendum. PAT-iczna donosi, że przeprowadzone przez Polski Z. W. Boks. referendum w sprawie meczu „I. K. P.” Łódź i „P. K. S.” Śląsk, które w wyniku swym opowiedziało się większością głosów za stanowiskiem Ślązaków, zostało przez zarząd PBZ unieważnione. Unieważnienie nastąpiło wskutek wystąpienia „IKP”, który wykażal szereg nieformalności. Najważniejszym uchybieniem było, że do rozpisane referendum dołączono jedynie motywy „PKS”, pomijając motywy nadstawiane przez „IKP”. Należy się spodziewać, że wkrótce rozpisane będzie nowe referendum. — Tyle doniesienie PAT. Potwierdza ono, że nasze pięściarstwo schodzi na manowce

KRONIKA TOWARZYSKA

Wielka zabawa taneczna odbędzie się w czwartek, 5 stycznia w salach Ogródu Zoologicznego, urządzona staraniem **Chóru im. „Chopin”**. Moc niespodzianek, wstępne kryzysowe 0,99, 1,50 już z podatkiem. zg 17 257/8

Koło Śpiewackie im. Bolesława Dembińskiego urządza w sobotę dnia 31 grudnia 1932 Noc Sylwestrową w salach Domu Królowej Jadwigi, ul. Aleje Marcinkowskiego 1 Początek o godz. 20. W czasie zabawy moc niespodzianek. zg 17 266/7

Tradycyjną Maskaradę Sylwestrową, urządza w salach Belwederu znany poznański chór „Hasło”. Atrakcje nieznanego Poznaniowi w wzór weneckich i nicejskich Bajeczne efekty świetlne konkursy masek i tanga. Orkiestry jak i całość urządzeń maskaradowych na najwyższym poziomie. Sala odświeżana będzie specjalną wodą kwiatową Firmy Stempiewicz. Tylko na Maskaradzie „Hasła” w Belwederze można przeżyć prawdziwą Noc Sylwestrową. Bilety wstępu 4 zł. akademickie 2 zł za okazaniem zaproszenia, które można otrzymać w Dyrekcji Kolei, pokój 136. zg 17 262

Okręg Poznański Sokół, urządza w sobotę, dnia 31 grudnia br., w Gospodzie Sokolej na Boisku Sokola przy Drodze Dembińskiej wielką sylwestrowką, połączoną z różnymi niespodziankami, na którą zapraszamy sokolstwo jak i sympatyków sokolstwa. Wstęp 50 gr. od osoby. Czole m. zg 17 270/71 **Zarząd Okręgu.**

walki paragrafowej, zapominając, niestety, o racjonalnej pracy organizacyjnej.

Tennis

U. S. A. i Australia 5:3. W dalszym ciągu turnieju w Melbourne wyniki były następujące: Crawford (A) i Allison (U) 6:3, 6:3; Gledhill (U) i Sproule (A) 6:3, 3:6, 6:3; Allison, van Ryn i Sproule, Mc. Grath 6:4, 7:9, 6:3; Vines i Crawford 6:3, 3:6, 6:3; van Ryn i Mc. Grath 6:4, 6:2; Crawford, Hopman i van Ryn, Allison 3:6, 6:2, 11:9, 4:6, 6:3; Vines, Gledhill i Sproule, Mc. Grath 6:3, 9:7, 6:2.

Anelia i Południowy Transwal 3:2. M. I. Lee pokonał Bertrama 6:3, 6:3, Condon, Farquharson i Perry, Hughes 6:2, 5:7, 6:2, oraz Angielki Whittingstall, Nuthall zwyciężyły parę Everett, Kitson 6:4, 6:2.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Klub Mandolinistów „Lutnia”**. Zebranie plenarne odbędzie się dziś o godz. 21 w lokalu klubowym p. Ratajczaka, ul. Półwiejska 16.

— **Tow. Kształcącej się Młodzieży pod wezw. św. Antoniego Poznań-Wilda**. Zebranie plenarne odbędzie się w czwartek, 29 bm. o godz. 19.30 w lokalu p. Grotowskiego. Obecność członków obowiązkowa.

— **Klub Mandolinistów „Sempre vivo”**. Z powodu mającej się odbyć radio-audycji w dniu 31 bm. o godz. 18 prosimy wszystkich członków o punktualne przybycie na lekcję.

— **Cech Murarzy**. Miesięczne zebranie odbędzie się w niedzielę, dnia 1 stycznia o godz. 11 w lokalu posiedzeń ulica Ślusarska 6.

— **Związek Niższych Funkcjonariuszy Państw. i Samorz.** — **Koło Poznań.** Dnia 4 stycznia o godz. 19 odbędzie się roczne walne zebranie w lokalu zebrani przy ul. Wronieckiej 13. Obecność wszystkich członków jest konieczna.

KSIEGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 27 bm. zgłoszono: Wawrzyn Dolata, robotnik, 51 l. Marja Mucha, z domu Stolpe, 39 l. Zofja Nowakówna, 9 m. 4 dni. Irena Szajkówna, 4 mies. 24 dni. Stanisław Spólnik, woźny, 25 l. Bogdan Kassner, 2 l. 1 mies. 19 dni. Marjan Apostolski, 3 l. 4 mies. 2 dni. Marianna Jasińska, z domu Machurska, 74 l. Adam Bączyk, murarz, 18 l. Antonina Szymczakówna, służąca, 21 l. Władysław Milkowski, st. sekretarz sądowy, 77 l. Aleksandra Heese, siostra zakonna, 82 l. Stanisław Blümel, 7 l. Anna Rychlewska, ekspedjentka, 24 l. Ewa Właszkowska, 15 minut. Janusz Garniec, 10 godzin. Karol Kuhn, stolarz, 56 l. Grzegorz Stanisławski, 7 mies. Seweryn Werwiński, uczeń szkolny, 8 l. Gerhard Haenisch, tajny radca konsystorski, 68 l. Michał Dziurkiewicz, podmistrz ciesielski, 74 l. Jerzy Klause, 1 mies. Antoni Ozdowski, stolarz, 63 l. Antoni Perla, murarz, 59 l. Marjan Owczarczak, 4 l. Ignacy Antczak, kowal, 60 l. Anna Sosińska, z domu Gertig, 79 l.

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: Nowacki w pewnej intencji 10 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 206 złotych.

Na zróżną inteligencję: Malinowsky zamiast kwiatów na trumnie śp. Marji Jasińskiej 10 zł.

Na biednych na Wesołem Miasteczku, pozostających pod opieką poznańskiego okręgu „Caritas”: Mieczysław Pogorzelski, Wodna 7, zamiast życzeń noworocznych 50 zł. — Roman Meissner zamiast życzeń noworocznych 3 zł. — Józefostwo Bilscy z dziećmi 5 zł. — Kazju 1 zł. — Władzia 1,05 zł. — Stasiu 1,60 zł. — Czesiu 0,75 zł. — Józio 0,60 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanymi 111 zł.

Nasze premje książkowe

na miesiąc grudzień

Aleksander Kraushar: „Zamek królewski w Warszawie”, duży format, bogato ilustrowany, zamiast zł 16,— tylko zł 8,—.

Dr. Marjan Seyda: „Polska na przełomie wieków” tom II zamiast zł 26,— tylko zł 13,—.

Szczepan Jeleński: „Śladami Pitagorasa”, rozrywki matematyczne, zamiast zł 10,— tylko zł 5,—.

Karolina Bonté: „Dziwne losy Jana Eyre”, powieść w 2 tomach, zamiast zł 10,— tylko zł 5,—.

J. Starzeńczyk: „Zwycięskie liście”, powieść w oprawie, zam. zł 10,— tylko zł 5,—.

Ronald A. Knox: „Czyja ręka”, powieść, zam. zł 5,— tylko zł 2,50.

Teodor Jeske-Choiński: „Gasnące słońce”, powieść z czasów Marka Aureliusza, 2 tomy, z licznymi ilustracjami St. Sawiczewskiego, zam. zł 12,— tylko zł 6,—.

Powyższe książki po cenie tak wyjątkowo niższej, nabywać mogą abonenci w ciągu m. grudnia za gotówkę w administracji pisma naszego za przedłożeniem kwitka abonamentowego. Przy zamówieniach zamiejscowych dołączyć należy 80 gr na przesyłkę pocztową.

Premje gwiazdkowe dla dzieci

„Bajki polskie Wujka Czesia”, okazały tom baśni, osnutych na motywach wielkopolskich, z ilustr. K. Lipskiego, w ozdobnej oprawie i kartonowym pudełku, zamiast zł 15,— tylko zł 7,50.

„W krainie kurek”, bajka wierszowana z kolorowymi ilustracjami w oprawie, zamiast zł 3,50 tylko 1,75.

„W krainie lalek”, bajka wierszowana z kolorowymi ilustracjami w oprawie, zamiast zł 3,50 tylko 1,75.

„Radosne dni”, bajeczki obrazkowe w oprawie, zam. zł 3,— tylko zł 1,50.

„Mądry Kitus”, bajeczki obrazkowe w oprawie, zamiast zł 3,— tylko 1,50.

„Wczasy wiejskie”, opow. o życiu na wsi z kolor. ilustr. w dużym formacie, zamiast zł 3,20 tylko zł 1,60.

„Baczości! Stop!”, bajeczki i wierszyki z ilustr. duży format, zamiast zł 3,20 tylko zł 1,60.

„Mój ulubiony świątek”, 10 bajek o zwierzętach z ilustr., duży format, zamiast zł 3,60 tylko zł 1,80.

„Dzielny artysta”, czyli jak robić sobie tanie zabawki, ilustr. duży format zamiast zł 3,60 tylko zł 1,80.

„Moje najmilsze abecadło”, z wierszykami i obrazkami, duży format w oprawie, zam. zł 4,80 tylko zł 2,40.

„Na czardziejskiej górze”, zbiór bajek z obrazkami, większy format w oprawie, zamiast zł 4,80 tylko zł 2,40.

„Mysia wieża” i inne polskie podania

i powiastki, z ilustracjami w oprawie, zamiast zł 4,80 tylko zł 2,40.

„Czarnoksiężnik Twardowski” i inne polskie podania i powiastki, z ilustracjami, w oprawie, zamiast zł 4,80 tylko zł 2,40.

„Dzień kurczątka” wesoła bajka wierszem z ilustr. duży format w oprawie, zamiast zł 6,80 tylko zł 3,40.

„Komiczne ABC”, z wierszykami i obr. w oprawie, zamiast zł 8,— tylko zł 4,—.

„Czy już znacie?” Bajeczki Wujka Czesia i wierszyki Józ. Birkenmajera, z ilustr., duży format w oprawie, zam. zł 8,— tylko zł 4,—.

Wszystkie powyższe książki, ozdobione licznymi kolorowymi obrazkami, stanowić będą najbardziej pożądanymi i najpiękniejszymi podarkami gwiazdkowymi.

Książki te, za okazaniem kwitu abonamentowego, są do nabycia za gotówkę w administracji pisma naszego Zamiejscowemu abonenci „Kurjera Poznańskiego” winni dołączyć, bez względu na ilość zamówionych książek, zł 1,— na opłatę przesyłki pocztowej.

Książki powyższe nabywać można po tak wyjątkowo niższej cenie tylko w grudniu b. r.

Sylwestrowa ucztą „Klubu Szyderców”

odbędzie się pod znakiem sensacji i niespodzianek. Oprócz nowych satyr Gerzabka, Swinarskiego, Znanieckiego i innych — usłyszą goście mistrzowskie „solo na rogu”, które odegra znany specjalista na tym instrumencie prof. Franciszek Rawicz. Poza tem wystąpi jednorazowo gościnnie p. Wadotara w skomponowanym specjalnie dla nas „Czarnym tańcu Kaktusa”. Gigantyczne dekoracje sali malują pp. Smuczynski, Taranczewski, Szpingier i Swinarski. Wstęp tylko za zaproszeniem.

Z życia towarzystw

Tow. Młodych Przemysłowców w Stęszewie. Odbyło się tutaj nadzwyczajne walne zebranie Tow. Mł. Przemysłowców, któremu przewodniczył p. Aleksander Weychan. Po przeczytaniu projektu nowego statutu, uchwalono takowy przyjąc jednogłośnie.

Do zarządu zostali wybrani pp.: Aleksander Weychan, Wacł. Vogel, Czesław Stróżyk, Leon Kozłowski, Ign. Linkowski i Czesław Skoracki.

Korespondencja z Czytelnikami naszymi

— **J. P. z N.** Według naszego zdania, które już obszernie wyjaśniliśmy, nie powinien Pan tego dodatku do państw podatku dochodowego płacić. Cóż, kiedy władze komunalne tłumaczą sobie ustawy po myśl swych interesów skarbowych, a procesy z niemi trwają długo i kosztują wiele, tak, że podatnicy najczęściej wola płacić niż się procesować. (OK)

— **W. Gr. 111.** Marki niemieckie były wówczas już bardzo zdevaluowane, były

Cały Madryt zgromadził się przed gmachem loterii hiszpańskiej w oczekiwaniu szczęścia tradycyjnego ciągnięcia gwiazdkowego. Każdy z obecnych tu pragnął wygrać 3 miliony pesetów; a tymczasem wygrał jeden tylko, w tym roku lekarz dentysta dr. Fernando Roodriguez w Madrycie.

Zakazana choinka

Do różnych jubileuszów, które święci świecka Rosja, można by dołączyć jeszcze jeden, bardzo zresztą przykry i smutny, a mianowicie jubileusz zakazanej choinki. Kiedy rząd sowiecki wydał przed 10 laty zakaz ścinania i sprzedawania choinek, nie miał bynajmniej na celu ochrony lasów i ich drzewostanu, lecz chciał prosto zdruzgotać symbol święta Narodzenia Pańskiego. Nie chciano bowiem, aby ludzkie, ogarnięte urokiem choinki i radośnym przyświeceniem na świat Dzieliny Bożej, zapomnieć choć na sekundę o „błogosławionych” rządach sowieckich. Również i w tym roku wydano zakaz ścinania drzewek choinkowych, nierzadko bardzo wyską karę za niezastosowanie się do przepisów. Wobec tego i w tym roku było smutno i pusto w domach i chatkach rosyjskich, których nie rozjaśniał blask czarujących światełek lśniących wśród zieleni choinki. Pusto było na wsi i w miastach, bo nigdzie nie odważono się na przekroczenie ustawy, tem więcej, że specjaliści urzędniczy chodzili po domach, przeprowadzając kontrole.

W oba dni świąteczne wrzała praca wszędzie, i w urzędach i w przemyśle, i w szkołach, zupełnie jak w zwykłe dni powszednie.

Ale rząd sowiecki nie poprzestał na tym jedynie zakazie. Akcją antygwiazdkową rozszerzył, wkładając w nią więcej zapału niż zwykle. Tutaj odegrała wielką rolę muzea antyreligijne, utworzone z zabranych kościołów. Leningrad wysłała się, aby być na pierwszym miejscu w propagandzie zwalczania Boga i religii. Ostatnio utwo-

rzono trzecie muzeum w zabranej katedrze św. Władysława. Zrzeszenie bezbożników zorganizowało olbrzymi pochód manifestacyjny przeciwko świętom Bożego Narodzenia. Wydano miliony ulotek antyreligijnych, które porzucano po całym mieście. Pięćdziesiąt oddziałów robotniczych rozeszło po całym kraju, którzy mają zwalczać wiarę i kościoły wśród robotników leśnych na północy, i wśród rybaków na brzegach licznych jezior na północno-zachodnich krańcach Rosji. Poza to organizują trzy muzea antyreligijne w Leningradzie. Lotne wystawy w dzielnicach robotniczych, w fabrykach i przytułkach dziecięcych. W szkołach, ochronkach i szpitalikach urządzano popularne wykłady z przepowiedziami i organizowano zabawy, zohydżające religię i Pana Boga.

Również Moskwa robiła co mogła, aby uczcić święto walki z Kościołem. Urządzano więc pochody karnawałowe, obnosząc po mieście skarykaturowane aparaty kościelne. W teatrach i kinach wystawiano obrazy antyreligijne, napisane ad hoc w celu wyjaśnienia wszystkiego co święte, co boskie. W klubach robotniczych wygłaszano wykłady przeciw Bogu. Podobne „uroczystości” miały się odbywać we wszystkich miastach i wsiach całego kraju.

Ile też polalo się i westchnień rozlegało się w Sowietach w czasie świąt Bożego Narodzenia, o tem mogłyby zaświadczyć świątynie orpełnione wiernymi, którzy nieśmiało a ufnie szukali pomocy u Bożego Dzieciątka. Tylko, że kościołów coraz to mniej i wolność modlitwy ograniczona do minimum. (kw.)

odnawia krew, co stwierdziła wiedza lekarska w wielu wypadkach. Osłabione serce wraca do normalnego stanu, o czem przekonano się na podstawie licznych badań. Poza tem ułatwia klimat morski oddychanie. Ale największy wpływ wywiera morze na ogólną przemianę materii. Proces spalania się w organizmie podnosi się silnie tak u dorosłych jak i u dzieci, skutkiem czego wzrasta się apetyt. Również na stan duchowy i system nerwowy wpływa klimat morski zbawiennie. Wzmocnienie mięśni idzie w parze z przybieraniem na wadze. Czyli nasze polskie morze powinno mieć tysiące miłośników, którzy wierzą w nie, nie będą szukali gdzie indziej zdrowia i miłego wypoczynku. (ak)

Tajemnice kamery inkwizycyjnej

Policyjne metody badania przestępców lub osób o przestępstwie podejrzanym — opowiada jeden z detektywów londyńskiego Scotland Yardu — są w różnych krajach różne. Na ogół należy stwierdzić, że praktyki inkwizycyjne w naszej części świata już nie są stosowane. W Anglii, Austrii, Niemczech i Francji „ciągnięcie za język” dokonywane jest przez wyszkolonych w tej dziedzinie specjalistów — psychologów, których zręczna, spokojna lecz i zarazem rękomiłostnie długa indagacja, bywa w większości wypadków dla winnego — fatalną. Natomiast na jednostki niewinne, ogień „krzyżowych pytań” zadawanych w ciągu długich godzin przez czterech lub więcej inwizytorów, poza zrozumiałym wyzerpaniem, nie wywiera żadnego efektu.

W przeciwnieństwie do tych badań, bądź humanitarnych metod — kontynuuje detektyw — praktyki amerykańskie tracą

jeszcze grubo średniowieczem. Miałem kiedyś sposobność asystowania przy takiej policyjno — śledczej operacji w jednym z zachodnich Stanów Półn. Ameryki. Do kamery inkwizycyjnej wpełnięto jakąś nędzną figurę, której już zewnętrzny wygląd pozwalał domyślać się niezbyt łagodnego obejścia się podczas transportu. Po krótkiej „dowcipnej” introdukcji, szeryf zwrócił się do aresztowanego: „No wyśpiewaj nam słowiczku luby, rzetelną prawdę! Słuchamy z namaszczeniem!” Lecz postać skulona na krześle, milczała. Także na następne, już mniej kwieciste wezwania, nie było odpowiedzi. Bo i cóż miał nieszczęsny powiedzieć? Wiedział przecież, że w razie „wypañia” zatrudniającej go bandy, nie uniknie kuli rewolwerowej mszczących się „gangsterów”.

Ale indagujący policjant stracił już cierpliwość: „John!” — zawołał do jednego z swych podwładnych — „próbuj no ty się z nim rozmówić!” Z ławy podniósł się ociężałe postać o herkułowskiej budowie... „John” podszedł do przesłuchiwanego i podniósłszy ruchem produkującego się atletry krzesło wraz z siedzącym na niem człowiekiem, grzmotnął nim o ścianę. Krzesło rozleciało się w drzazgi, a delikwent „unał na podłogę brocząc obficie krwią”. „To się u nas nazywa „drugim stopniem badania” — objaśniał mnie uprzejmie szeryf — „zdaje mi się jednak, że będziemy zniwoleni w tym wypadku zastosować i „stopień trzeci!” W kilka minut później dwóch barczystych chłopów pochwyliło ślaniającego się młodzieńca i posadziwszy go na krześle, jeden z nich przechylił mu głowę w tył tak że żyły na szyji wyprężyły się jak struny. Tymczasem drugi oprawca wyciągnął z rekawa grubą palkę gumow. i wzięwszy należyty rozmach, z całą siłą swych dobrze rozwiniętych mięśni trzasnął gumą w „jabłko Adama” nieszczęsnej ofiary. krzyku nie słyszałem zdlawiła go fala krwi tryskająca z gardła i nosa.

„Badanie” było na dziś skrócone. Gdy powracając przechodziłem przez korytarz, z jednej z cel wyciekła struga świeżej krwi. Wiedziałem że leży tam skatowany człowiek, „przytrzymany” — jak określał protokół — „dla przeprowadzenia dochodzeń śledczych”.

— Czy nie czas skończyć z temi zwierzęcimi praktykami? — zapvtuje detektyw angielski. kr

Nicea przygotowuje się już do swego słynnego karnawału. Widzimy na zdjęciu pracę nad olbrzymią figurą, mającą wziąć udział w pochodzie karnawałowym.

Półtora miliona kg. złota na dnie oceanów

czeka na wydobycie

Włoski statek „Artiglio II” wyruszył znowu ku zachodnim wybrzeżom Francji w celu wydobycia reszty tak upragnionego dzisiaj złota, wynoszącej około 2000 kg., ze spoczywającego na dnie Atlantyku angielskiego okrętu „Egipt”.

Roczna produkcja złota, wynosząca około 600.000 kg., nie wystarcza bowiem światu, mimo, że do niedawna bo do końca ub. wieku, ilość ta nie przekraczała 200.000 kg. na rok. To też coraz częściej słyszy się o wydobyciu w głębi oceanów skarbow, które w ciągu wieków poszły na dno wraz z okrętami.

Drobną część tego złota wydobyto. Jest to jednak znikoma część w porównaniu z tem co jeszcze kryją głębie morskie. Wydobyto bowiem zaledwie 60.000 kg., podczas gdy na wydobycie czeka jeszcze półtora miliona kg., czyli około 1/10 tej ilości złota, którą posiadają wszystkie banki emisyjne świata. Tak twierdzą źródła amerykańskie, które podają przytem długi spis zatopionych okrętów, wraz z dokładnie określonym miejscem zatonięcia, oraz ilością ukrytych w nich skarbow.

Największym ze znanych historycznie skarbow, spoczywających na dnie morskiem i do tej pory niewydobytych jest bezspornie skarb hiszpański zatopiony w roku 1703 w zatoce Vigo u północno zachodnich wybrzeży hiszpańskich. Składa się nań przeszło 150.000 kg. złota. Hiszpanie transportowali wówczas ogromną ilość złota z Ameryki do Europy. Napadnięci przez flotę holendersko — angielską woleli

Radość życia

traci wiele ludzi, których dręcza okropne bóle reumatyczne i nerwowe. Lecz niema powodu do rozpacz, gdyż już wiele tysięcy cierpiących odzyskało swe zdrowie przy pomocy Togału. Tabletki Togału bowiem często zwalczają te niedomagania Togału wstrzymuje nagromadzenie się kwasu moczowego. Nieškodliwy dla sereca żołądka i innych organów. Do nabycia we wszystkich aptekach.

n 6784

zatopić własne okręty, niż oddać skarb w ręce wrogów.

Wydobycie złota z dna oceanów napotyka i wielkie trudności z powodu wysokiego ciśnienia, które już na głębokości 100 m. niezmiernie utrudnia nurkom pracę. I na mniejszych głębokościach praca jest niezwykle mozolna. Stąd wydobycie 40.000 „g” złota z okrętu „Laurentic”, leżącego zaledwie na 60 m. pod powierzchnią wody, kosztowało 7 lat pracy. Nurkowie statku „Artiglio II” w czasie rocznej pracy, którą obecnie wznowili, zdolali wydobyc z okrętu „Egipt” tylko 1/3 znajdującego się na jego pokładzie złota, czyli około 4.000 kg. Nic dziwnego, gdyż głębokość, na której znajduje się „Egipt” wynosi przeszło 100 m.

O wydobyciu złota z większych głębokości dzisiaj niema mowy. Istnieją wprawdzie przyrządy jak np. skafander ir. z Galeazzi, pozwalające na przebywanie na głębokości, wynoszącej 300 i więcej metrów; zamknięty w takim skafandrze nurk jest jednak niezdolny z powodu wysokiego ciśnienia do pracy i skazany wyłącznie na obserwowanie otoczenia i wykonywanie zdjęć fotograficznych.

Większa część złota wydobytanego co roku z ziemi wędruje do skarbców banków emisyjnych. Poza to poważny jego odsetek zużywan jest do fabrykacji przedmiotów luksusowych, biżuterji, zegarków, okularów, wiecznych piór sztucznych zębów; a dalej złoto znajduje szerokie zastosowanie w przemyśle chemicznym, fotograficznym, zdobniczym np. przy wyrobie sztyldów, złoconiu ram, blach i różnych innych przedmiotów. Szerokie zastosowanie złota, które zaznaczyło się z początkiem XX wieku, dostatecznie tłumaczy wzrost produkcji tego metalu z 200.000 kg. rocznie z końcem ub. stulecia na 768.000 kg. w r. 1906. Tu należy dopatrywać się źródła intensywnych poszukiwań złota, nawet na dnie oceanów. Współczesny kryzys gospodarczy wzmógł to zapotrzebowanie jeszcze bardziej. Tezauryzacja złota przybrała w niektórych krajach poważne rozmiary. Np. w Polsce w „pończochach” ost. ożnych tkwi około 40.000 kg. przeważnie w postaci monet, wartości przeszło 200 mil. zł.

Nic więc dziwnego, że owe półtora miliona kg. złota drzemających bezczynnie na dnie oceanów, niejednemu kandydatowi na milionera spędza sen z powiek. Niejeden próbuje szczęścia, które uśmiechnęło się nurkom statku „Artiglio II.” (ak)

Akcja charytatywna na terenie Wilna i Grodna

Na podstawie rocznego sprawozdania Konferencji męskich św. Wincentego a Paulo, istniejących w Wilnie i w Grodnie w ogólnej liczbie jedenastu, ustalić się dają następujące cyfry chlubnie świadczące o ich działalności charytatywnej. Przy ogólnej liczbie 476 członków czynnych i wspierających zaopiekowano się 400 rodzinami, 816 samotnymi dorosłymi i 888 dziećmi, udzielając wsparcia bądź stałego bądź doraźnego. Na zapomogi wydano 17.262 zł. zebranych z drobnych ofiar, nie licząc datków w naturze.

„Pod Pręgierz”

Ostatnie wydanie (nr. 28) tutejszego organu antysemitckiego „Pod Pręgierz”, wydawca L. Kulig, uległo znowu konfiskacie. Ukazał się wobec tego więc drugi nakład, w którym zamiast inkryminowanego ustępu widnieje puste miejsce. — „Pod Pręgierz” wymienia tym razem znowu po nazwisku cały szereg osób, które weszły w korszachy z Żydami, i wymierza im zasłużoną chłostę.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

OSTRZEŻENIE! Chcąc nabyć próbkę naszego wyrob. należy przy kupnie AKCENTUWAĆ i wyraźnie żądać ORYGINALNYCH proszków z „KOGUTKIEM” Gąseckiego, znanych od lat przynajmniej. Komu sprawia przykreść przyjmowane proszka, niech żąda „Kogutek” w postaci tabletek. n 6678

Błogosławieństwo morza

Jeden z lekarzy zagranicznych, który specjalnie zajmował się badaniem wpływu morza na organizm ludzki, stwierdził, że działa ono pod wielu względami wprost nadzwyczajnie, a zwłaszcza na choroby płucne i przemianę materji. Klimat morski

Sonja Henie, najsłynniejsza dziś łyżwiarka, popisuje się obecnie w berlińskim pałacu sportowym. Entuzjazm powszechny wywołuje najnowsza jej kreacja „śmierć łabędzia”, uwidoczniiona na powyższym zdjęciu.

Zofja z Pniewskich
Łódzia Wyganowska

wdowa po ś. p. Henryku

opatrzona św. Sakramentami. po długich i ciężkich cierpieniach zasnęła w Bogu dnia 28 grudnia r. b. w Warszawie, przeżywszy lat 72 i została pochowana w grobach rodzinnych na Powązkach w Warszawie w dniu 27 b. m., o czym zawiadamiają

Warszawa—Gozdowo.

w głębokim smutku
córka, synowie, synowe, zięć i wnuki.

W dniu 28 grudnia 1932 r., zmarł po ciężkich cierpieniach, ś. p.
Roman Goździewicz

współwłaściciel i-my Kocent i Goździewicz

przeżywszy lat 57. O Zmarłym zachowamy zawsze wdzięczną pamięć.

zg 17 268

Pracownicy
firmy Kocent i Goździewicz.

Poznań, 29 grudnia 1932.

Pogrzeb odbędzie się dnia 30. 12. 32, o godz. 14, w Włocławku.

Łyżwy
Rodle i sanie
Narzędzia do
wyrzynania
Dawonki i ter-
mosy
Aparaty do ge-
lenia
Latarki stalenne
i powozowe
Wanny do pra-
nia
Noże i widełce
Łyżki i łyżeczki
poleca korzystać
Jan Deierling
Skład żelaza
Poznań, Szkolna 3
Tel. 35-18 i 35-43.

Prz 7 755-52.19

Orkiestry

obsady nowoczesne na bale i
wieczorki poleca Związek Zaw.
Muzyków Rz P Złotej Wia-
ly Leszczyńskiego 2 od 11-2
rz 4 766

ZAPOMNISZ O WSZYSTKICH TROSKACH

gdy witać będziesz **NOWY ROK**
na wesoło!

MOULIN ROUGE

A tylko da Ci taką okazję. — Tam humor i śmiech królować będą. —

Wspaniały program sylwestrowy!
Moc niespodzianek

Prześliczne lokale parterowe i I. piętra.

Na Sylwestra **MENU z 4 DAŃ**

Wstęp wolny 2 orkiestry Wstęp wolny

Początek już o godzinie 9 wiecz.

Prosimy Szan. Gości zawnazu zamówić stoliki

Dyrekcja „Moulin Rouge“

Restauracja, winiarnia, dancing, kabaret, bar
Poznań, Kantaka 8/9. Tel. 33-69.

Pr 7 756 52.10

Dnia 28 grudnia 1932 r., o godzinie 10.30 rano, zasnęła w Bogu, opatrzona Sakramentami św., moja jedyna, droga siostra, nasza najukochańsza ciotka i szwagierka, ś. p.
Antonina Dutkiewiczówna

w 83 r. życia. Ekspozycja odbędzie się w poniedziałek, dnia 2 stycznia, o godzinie 9.30 do kościoła parafjalnego w Rogoźnie, następnie nabożeństwo żałobne i złożenie drogich nam zwłok, do grobowca rodzinnego.

zg 17 261

W głębokim smutku pogrążona

rodzina.

Rawicz, Rogoźno Wlkp.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Tel. 15-21

„ADRIA“

Tel. 15-21

Plac Wolności 19

Tradycyjny Wieczór Sylwestrowy

wykwintna kolacja z 5 dań

prosimy o wczesne zamawianie stolików.

Występy artystyczne — Niespodzianki.

Pr 7 757-52.16

Dnia 27 grudnia 1932 r., zmarł po długich, ciężkich cierpieniach, opatrzone Sakramentami św. nasz ukończony ojciec, teść i dziadek, ś. p.
Michał Dziurkiewicz

przeżywszy lat 75. Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 30. bm., o godz. 13.45, z domu żałoby, ul. Dąbrowskiego 98, na cmentarz parafjalny w Jezycach.

zg 17 263

W ciężkim smutku pogrążeni

dzieci i rodzina.

Kto zaryzykuje

kupno używanego
niepewnego samochodu
mogąc nabyć
nową piękną
nowoczesną
4-ro osobową karetkę
Model 508

za 7.200 zł.

Polski Fiat

Poznań, ul. Kantaka 10.

Tel. 20-91 Tel. 20-92

dz 1 720

Nierdzewne

noże i widełce

„GERLACHA“

w wielkim wyborze

po bardzo niskich

cenach poleca

BOLESŁ. ZIĘTKIEWICZ

specjalny magazyn

wypraw kuchennych

Poznań, NOWA 8

dz 1 979 Tel. 35-65. Rok zał. 1885

Zawiadomienie.

Zawiadamiamy Szanownych Klientów, że biura nasze zostały z dniem 28 grudnia r. b.

przeniesione na ul. 27 Grudnia 10, I. ptr.

Jednocześnie zawiadamiamy, że przejęliśmy portfel ubezpieczeń na życie

Krakowskiego Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń,

dział życiowy w Krakowie, wobec czego w sprawach ubezpieczeń na życie należy zwracać się do naszej Instytucji.

Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie „Vita i Krakowskie“ Spółka Akcyjna

Oddział w Poznaniu, 27 Grudnia 10. Pr 7 754-52.16

Dnia 24 grudnia br., zmarła we Lwowie, w Sa-crécœur ś. p. Matka Jubilatka

Marja Bisch

pierwsza Przełożona Zakładu w Polskiej Wsi, w 80 roku życia. Przez lat 55 poświęcała się w Polsce wychowaniu młodzieży.

Cześć Jej pamięci!

zg 17 269

**NA SYLWESTRA
WINA i PONCZE**

NAJLEPIEJ
NAJTANIEJ
KUPISZ

w FIRMIE Pr 7 746 52.14

WOŹNIAK i KOSICKI

dawn. Jacob Appel

NAJSTARSZY DOM DELIKATESÓW

Telef. 30-75 Aicie Marcinkowskiego 7 Zał. 1838 r.

KURS stenografji polskiej

wedle Nowej Metody M. Majerskiego rozpoczyna się w czwartek, 5 stycznia. Zgłoszenia w Księgarni Bogdana Chrzanoskiego naprzeciwko kościoła św. Marcina w godzinach 11-13 i 15-17. dg 2 067/8

Uchwała. W sprawie postępowania układowego, wdrożonego na wniosek firmy Kazimierz Kużaj, Centrala Dywanów, właśc. Adam Kużaj w Poznaniu, ul. Woźna 12, zwołuje się w myśl art 49 i nast. rozporządzenia o zapobieganiu upadłości z dnia 6 marca 1928 Dz. Ust. R. P. Nr. 27, poz. 244 ogólne zgromadzenie wierzycieli na dzień 10 stycznia 1933, godz. 10, przed Sądem Grodzkim w Poznaniu, ul. Młyńska nr 1a, pokój nr. 29. Poznań, dnia 22 grudnia 1932 r. Sąd Grodzki. ng 7 126

Oświadczenie

w sprawie maj. WIENIEC pow. Mogilno.

W związku z „ostrzeżeniem“ p. Mikulskiego, umieszczonem w Kurjerze Poznańskim z 25. 12. 1932, stwierdzam jako zastępca p. Adolfa Rasima w postępowaniu subhastacyjnym majątności Wieniec, że:

1) p. Adolf Rasim jest właścicielem majątności Wieniec od dnia 2 lipca 1931, ponieważ uchwałą przybycia Sądu Grodzkiego w Mogilnie z tego dnia, 3. K. 3/30, stanowiąca tytuł nabycia własności, uprawomocniła się dnia 13. 10. 1931.

2) p. Józefowi Marjanowi Mikulskiemu nie przysługują żadne pretensje do majątności Wieniec, ponieważ plan podziału ceny kupna w którym pretensje Mikulskiego nie znalazły pokrycia, uprawomocnił się dnia 21 kwietnia 1932.

Gniezno, dnia 28 grudnia 1932.

Stanisław Buchwald, adwokat.

Stwierdzony powyżej stan rzeczy znany jest również m. in. Okręgowemu Urzędowi Ziemiakiemu, Państwowemu Bankowi Rolnemu oraz Poznańskiemu Ziemstwu Kredytowemu — w Poznaniu.

zg 17 265

A. Rasim.

Dobrego Sylwestra

sprawi orkiestra
Gdy zagrasz z wieczora

na płytach Kastora

Wielki wybór płyt
i gramofonów

„KASTOR“

Poznań, św. Marcin 55.

Fachowe warsztaty naprawy.

Kawiarnia „RENAISSANCE“ dawn. „Savoy“ Bydgoszcz poszukuje zaraz na stałą posadę pierwszorzędną i pilnej siły fachowej na kierownika władającego również językiem niemieckim. Oferty z podobizną pod powyższym adresem. ng 7155

Nowowynalezione anodówki

Bezpłatnie ładujemy akumulatory naszym odbiorcom. Zdumiewająca żywotność — bezwzględnie czystszy odbiór. 120 voltów (wskazują więcej) 11 z 90 gr. na prowincję pocztą 12 z 90 gr. Wysłała wprost z fabryki do odbiorcy. Mat — Poznań, Składowa 5/7.

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo, i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

5 pokojowe mieszkanie

z przynależnościami, komfort, centralne ogrzewanie, II ptr. w najlepszym punkcie przy ul. Fredry 2, nadaje się na biuro dla adwokata lub praktykę lekarską jak i dla dentysty. do wynajęcia od zaraz. Tylko dla poważnego reflektanta. Informacje u gospodarza od 13—15 i 19—21. zg 17 259

Uchwała. W sprawie upadłościowej nad majątkiem kupca Bolesława Głowackiego z Poznania, zwołuje się zebranie wierzycieli na dzień 12 stycznia 1933 r. godz. 10, przed Sądem Grodzkim w Poznaniu, pokój 29. celem: a) wysłuchania zebrania wierzycieli dotycz. zastanowienia postępowania z powodu braku masy (§ 204 ord. upadl.) b) odebrania rachunku końcowego od zawiadowcy masy. Poznań, dnia 19 grudnia 1932 r. Sąd Grodzki. ng 7 125

LICYTACJA

przy ul. św. Marcin 25.

W sobotę, dnia 31. bm. o godz. 9, sprzedawca będąc gotówką dobrowolnie najwięcej dającym z polecenia likwidatora firmy „Złota Kula“, Zjedn. Fabr. Wódek i pozostałości: Pg 7 755-58.291

całk. urządzenie fabryki wina owocowego, jak: prasy aparaty naczynia, beczki, wagi, opłatki itd., całkowite urządzenie biurowe oraz wóz, platforma z koniem. Przedmiot y można obejrzeć pół godziny przed licytacją.

Władysław Wojciechowski

uprawniony licytator i taksator, Stawna 13. Tel 28-08.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2305, z 21205, d 1811

1 t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 12.

1 SPRZEDAŻE

Dom
nowy ogrodem 8 ubikacji, cena 8 800, wpłaty 4 800, sprzedaż — Grzeszowski Opalenica, 5 Sycznia 7. zdg 60 089/90

Ceny ogromnie niższe!
Wielki wybór nowych solidnych fajansowych i porcelanowych, białych i ozdobnych serwisów stołowych do kawy, moki, herbaty, ciast i owoców z krajowych fabryk Chodzież i Cmielowa, oraz najlepszych fabryk Karłowickich. Serwisy seryjne, które można nabywać częściowo poleca W. Janaszek, Poznań, Jezuitka 1 b/2 przy St. Rynku Najstarszy i największy magazyn. Pg 7 749-52.11

Skład
w pierwszorzędnym punkcie z nowoczesnym urządzeniem okazuje się za 1800 zł sprzedam. Informacje: telefon 73-08 lub oferty Kurjer Poznański zdg 59 584

Stały zarobek
Warsztat ślusarsko-blacharski zaraz na sprzedaż. Adres Kurjer Poznański pod zdg 59 690

Zegar
stojący London tania sprzedam Poczciowa 22, skład zdg 59 844

Wartościowe
skrzypce koncertowe fabr. Hamma — Stuttgart, za niebywałą cenę 200 zł okazują do sprzedania we firmie St. Pelczyński 27 Grudnia 1. zdg 60 041

Dobry piekarnik
z całym urządzeniem w Toruniu tania oddam. Wład. Al. Nowak, Toruń, Kościuski 3. ng 7117

Futra
posiadam wielkim wyborze, karakulowe, całych skór, piżmowe, technóre, sealowe, popielice, nutria, żrebce różnego rodzaju także wydry, bobry, białe, lisy srebrne. — Sprzedaje po cenach gwarantowanych dotąd niebywałych Łajewski, Poznań, Fredry 1. Pg 7 343-48.141

Kapelusze damskie
skórki na obśady płaszcze jesienno-zimowe, piękne modele
po cenach najniższych poleca P. Szczawińska S-ka. Wodna 1. — Przyjmujemy asygnaty „Kredytu“. Pg 7 201/2-42.25/4

Skład
kolonialny, magiel sprzedam. — Wskaże Kurjer Pozn. zdg 60 454

Jadalnię
dobowa, meble salonowe, orzech. lustro kryształowe, sprzedaż okazują. Kreta 22, m. 6. zdg 60 443

Rzeźnictwo
skład, warsztat kompletnie urządzone ruchliwa ulica, śródmieście Poznania z powodu zmniejszenia przedsiębiorstwa korzystnie oddam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 60 442

Puchowa
pierzyna tania. Piekary 18, m. 5 zdg 60 379

Młyn
zamienie na kamienie, przemiał 300 ctr, piękna wila, dużo dopłaty. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 60 367

Składnicy
materiałów opalowych, dobrze zaprowadzona z bochnia kolejowa sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 60 346

Skład kapeluszy
damskich i galanterii przy Starym Rynku z powodu choroby tania sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 436

Rower
mało używany na sprzedaż 70 zł. Kawiarnia, Gwarna 11. zdg 60 432

Gramofon
szafka tania. Focha 29, m. 6. zdg 60 500

Na Sylwestra
Na Nowy Rok
Najlepszy dostawca
poleca się Hurtownia Porcelany Wroblecka 24 podwórze. — Na Kieliszki — Na szklanki — Na Porcelane — Na Prezenty ślubne i całkowite wyprawy. zdg 60 489

Sypialnię
ładna, duża, stylowa sprzedam tania. Stolarska, Kwiatowa 6. rz 4739

Fryzjerski
zakład damsko-męski, środa, — sprzedam lub zamienie. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 497

Używane pianina
poleca tania z gwarancją B. Sommerfeld skł. fabryczny p. n. n. Poznań ul. 27 Grudnia 15. ng 6 968

Meble
tania wprost z składnicy poleca K. Bakos, ul. Wenecjańska 1, Most Chwaliszewski przy Krzyżu zdg 55 218

Staniąły
kuchnie 90, sypialnie dębowe materacami 310, jadalnie (szperowane) 330, gabinety 320. Fabryka Mebli, Rynek Śródecki, telefon 19-59. zdg 55 470

Kuchnie
tania sprzedaje wytwórnia mebli kuchennych, Piaskowa 3, przy Tamie Garbarskiej, Koniecki, zdg 59 280

Gosnodarstwo
150 morg IV klasy 1 km od szosy z zabudowaniami, na kompletnym żywym i martwym inwentarzem i żniwami, sprzedam zaraz tania i na dogodnych warunkach. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 60 097

Skład
cukrów kawy i herbaty w dobrym punkcie do sprzedania. — Oferty Kurjer Pozn zdg 60 078

Lornetkę
teatralną damską sprzedam. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 60 189

Skład
centrum Głównej powodu wyjazdu tania sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 193

Rzeźnictwo
z mieszkaniem warszatem z powodu choroby na sprzedaż. Polna 2. zdg 60 120

Planino
krzyżowe nowe 1050. Plac Nowomiejski 10 a. m. 5. zdg 60 138

Gramofon
walizkowy dwusprężynowy tania Małeckiego 21, mieszkanie 15. zdg 60 146

Parcelę 1 275 m²
Luboń 100 m od dworca z powodu wyjazdu tania sprzedam. Ul. św. Czesława 1, m. 18. zdg 60 151

Karetkę
lakowa na gumach Neussa, dwuosobowa okazują również szory sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 60 102

Skład kolonialny
z urządzeniem i towarami sprzedam. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 60 100

Okazja
Lornetka polowa przyręczona „Goetz 1x45.5“ w etui, sila światła 42, mało używana, tania do sprzedania. Aleje Marcinkowskiego 2a, m. 1, parter. zdg 60 123

Aparat
fotograficzny 9x12 Patent-Etui Camera, Xenar 1:4.5. Tele Xenar 1.5a kaszka do błon 15 kasetek do klisz, 3 filtry, 4 soczewki distar, mało używany, tania do sprzedania. Aleje Marcinkowskiego 2a, m. 1, parter. zdg 60 124

Mleczarska
maszyna do formowania masła używana tania sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 60 281

3 domki
mieszkalne i ca. 1700 kw. mtr. ogrodu warzywno-owocowego (św. Roch) na sprzedaż. Zgłoszenia Wielka 9, m. 2. zdg 60 231

Kamienicę Poznań
sprzedam wpłaty do 12 000 lub gospodarstwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 153

Piekarnię
w Poznaniu bardzo dobrze prosperująca przy najgłówniejszej ulicy z piekarnym mieszkaniem sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 60 176

Zamiana
skład kolonialny, towary mieszkalne Poznań, na około 60 morg. gospodarstwo. Spieszne zgłoszenia Smorawieński, Poznań, Wielka 13, m. 7. zdg 60 185

Drogerja
dobrze zaprowadzona zaraz na sprzedaż, cena 5 000 z towarami, urządzeniem. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 60 262

Maszynę
do pisania, jak nowa, sprzedam niedrogo. Cichocki, Szkoła 7/8. Pg 7 745-58.287

Na Sylwestra
Ceny ogromnie niższe. Szkło stołowe, krajowe i belgijskie z najlepszych fabryk i kieliszki do wódek, likierów do wina, wazerskiego, madery, burgundzkiego, portu, białego francuskiego, czerwonego mozelekiego szampa, kruszonu. Romery w pięknych kolorach. Bowle i dzbany do kruszonu. Różne szklanki i dzbany do piwa poleca W. Janaszek, Poznań, ul. Jezuitka 1 tuż przy St. Rynku Najstarszy i największy magazyn. Pg 7 748-52.12

Piece
szamotowe, przenośne, dobrym stanie tania. Kościelna 42 2. Pg 7 751-58.286

Pianino
sprzedam Piotra Wawrzyniaka 8, mieszka. 10. zdg 60 393

Kamienicę
piętrową bez długu dochód 200 zamienie na skład, samochód itp. dopłata. Restauracja Sapierzyński 5. zdg 60 472/3

Platformę
80 cm. tania. Zwierzyniecka 28. zdg 60 411

Skład
papieru i dewocjonalii okolicy Starego Rynku od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 60 407

Oddam
sposób zelowania krepas (nosopolice, zw. guma) bez wyjątku każdego o'w'ia szwygo czy szpil kowane. Oferty Kurjer Pozn. zdg 60 458. Pośrednicy wykluczeni.

Tanio
sprzedam urządzenie fryzjerskie. Wrocławska 40. rz 4 778

5 ZUPNA

Meble
kupie stołowy sypialnie i kuchnie mało używane i tania za gotówkę. Zgłoszenia Kurjer Pozn zdg 59 588

Kupię maszynę popieszną
nowszego systemu dobrze utrzymana format 59x70 i maszynę do spinania drutem do 15 mm grubości taksamo w dobrym stanie. Wyczerpujące oferty możliwe z prośbą o informacje i wyczerpującą ofertę uprasza Ustasiak, Inowrocław, Królowej Jaiwgi. ng 7 085

Kupię
tania używana kompletna podstawa walczy mylniskich szerokości 600—800 mm. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 187

Radjolux
do masażu używany kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 201

Stolarskie
ławy kozy do formowania kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 112

Kufę
do wody używana 900—1200 litrów kupię. Oferty ceną Kurjer Poznański zdg 60 113

Maszynę
do szycia Singera dobrze utrzymana nowszy model zakupię gotówką. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 101

Fotograficzny
aparatuskrzynkowy kupię tania. Cene podać Kurjer Pozn. zdg 60 116

Kupię
kufer wielki rozmiar, cenę. — Oferty Kurjer Poznański zdg 60 157

Planino
kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 60 274

Kupię
za gotówkę, mało używana maszynę do szycia do wpuzczania (najchietniej Singera). Zgłoszenia „Par“ Aleje Marcinkowskiego pod nr. 52.13. Pg 7 747-52.13

Wóz
lekki jednokolny handlarzki. — Dominikańska 1 front. zdg 60 887

Kupię
kuchnie westfalska używana niedrogo. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 408

Biurko
amerykańskie z szufladami kupię. Oferty do Kuriera Pozn. zdg 60 448

Maszynę
damska używana lub stara kupię bardzo dobrze zaplać. Oferty Kurjer Pozn. zdg 60 444

Kupię
samochód parcele, lub skład towaram z hipotekę 12 000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 60 371

6 KAMIENICE
Dom
piętrowy nowy Murawej Goślinie sprzedam gotówką właścicieli. Oferty Kurjer Poznański zdg 59 656

Kamienicę
moją w Bydgoszczy ulica Dworcowa sprzedam lub zamienie na Poznań. Oferty Kurjer Pozn. zdg 59 900

Rysunki
szybko tania wykonuje J. Biegancki budowniczy Działalności 9, parter. zdg 60 188

Sprzedam
1/4 część kamienicy w centrum Poznania, wartości 45 000 za 30 000 z powodu stosunków rodzinnych. Oferty do Kurjera Poznańskiego rg 4 747

Willa
czteromieszkaniowa przy Solaczcu, cena 21 000 wpłaty 15 000 Gruszczyński, Poczciowa 30. zdg 60 225

Kamienicę
kupię ceną 100—150 tys od właściciela. Oferty (nie) Kurjer Pozn. zdg 60 319

Agenta
szukam. Sprzedaj domu Debiec. Zgłoszenia Kurjer Poznański rg 4785

Kamienicę
4 piętrowa komfortowa sprzedam ceną 115 000 dochód 12 000 mieszkanie 4 pokojowe wolne. Maciejewski Dabrowskiego 88, telefon 62-66. zdg 60 482

7 PIENIADZ

1 500
na 1 rok poszukuje dobra gwarancja procent albo mieszkanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 59 889

1 000 zł
pożyczki poszukuje, procent pokój umebłowany centrum. Zgłoszenia Kurjer Pozn zdg 60 125

Poszukuje
pożyczki 1 500—2 000, dam gwarancję i hipotekę i dobry proc. Zgłoszenia Kurjer Poznański rg 4783

Wspólnika
(czk) gotówka 400 do jadalni. zdg 60 485

8 DO WYNAJĘCIA

Komfortowe 6 pokojowe
słoneczne mieszkanie przy ul. Stowackiego II, piętro elektryczność gaz centralne wodne ogrzewanie za 250 miesięcznie wprost od gospodarza od 1. 1. 1933 do wynajęcia. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 58 731

Mieszkanie
nadające się na skład lub prawnie. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 60 192

2 pokoje
z kuchnią w domku ogrodowym przy willi dla bezdzietnego małżeństwa lub pana. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 132

3 pokojowe
mieszkanie Łazarz, natychmiast do wynajęcia. Tania sprzedaj kompletne umebłowanie Informacje Kasyo Obywatelskie, Focha 81. zdg 60 119

Pan
emeryt, inwalida lub nani z pożyczką na dokup roli wzajemnie dożywotnie utrzymanie, soliński dworek. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 60 259

Słoneczne
dwupokojowe mieszkanie przy ul. Wielkiej, narożnik Komandorji wydzierżawie. Informacje u właściciela Górna Wila 43, m. 6. zdg 2 066

Mieszkanie
4-pokojowe II piętro częściowo lub całkowicie umebłowane, odstąpię. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 60 120

Trzypokojowe
kuchnia, dwupokojowe kuchnia, łazienka. Jezyce czynsz miesięczny wynajmie „Pawilon“, Marszałka Focha 15. zdg 60 239

2
pokoje, kuchnia centrum, czynsz 50 złotych. Warunek kupno nowego jadalni 1 000 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 60 249

5 pokojowe
mieszkanie w centrum słoneczne odstąpię lub zamienie na mniejsze. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 60 175

3
pokoje komfortowe przy Ratajczaka, częściowo umebłowane, czynsz niski. Adres Kurjer Poznański zdg 60 287

Mieszkanie
2 pokoje od właściciela. Górna Wila 119, skład kolonialny. zdg 60 306

Mieszkanie
4 pokojowe, I. piętro komfortowe blisko Starego Rynku zaraz do oddania z zwrotem kosztów remontu. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 60 321

Pokój
i kuchnia od 1. 1. 1933 ul. Tezcowa. Zgłoszenia Młyńska 5, mieszkanie 2. zdg 60 395

3 pokojowe
mieszkanie ul. Strzelecka 23/24, I. p. od 1. 2. 1933 wprost od właściciela do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 422

Czteropokojowe
część mebli minuta Stary Rynek sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 60 396

Słoneczne
dwupokojowe mieszkanie zaraz. Gospodarz, Palsza 127. zdg 60 469

Mieszkanie
2 pokoje kuchnia za zgodą gospodarza zaraz, śniadalnia, Wielka 17, wejście z Wielkich Garbar. zdg 60 558

Pokój
kuchnia komfortowe Wierzbicice 27 parter Iwozenko. zdg 60 479

200
wolnych mieszkań składów, każdego rodzaju. Pośrednicy bez płatnie. „Centrala“, Wierzbicice 27. zdg 60 478

9 SZUKA MIESZK.

Szukam
pokój z kuchnią wprost od gospodarza, dam rok zwrot. Oferty z podaniem warunków do Kurjera Pozn. zdg 50 520

Szukam
3 pokoje w śródmieściu wprost od gospodarza — Czynsz pewny, ewent. zgóry. Szczegółowe oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 60 096

2—3
pokój kuchnia okolica Garbar, względnie śródmieściu poszukuje. Zgłoszenia Stanisławski, Wozna 6. zdg 60 067

Czteropokojowe
mieszkanie nowoczesne wprost od gospodarza najpóźniej od 1 marca za czynszem zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 137

2
pokoje kuchnie poszukuje funkcjonalny państwowy wprost od gospodarza. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 60 470

3
pokój z kuchnią śródmieściu poszukuje urzędnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 147

Mieszkania
1 2 pokojowego kuchni dla dwóch osób poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 234

Szukam
mieszkania 3—4 pokojowego wprost od gospodarza za czynszem miesięcznym za punktualne płacenie ewentualnie wiadomość do Kurjera Pozn zdg 60 447

Mieszkania
4 pokojowego komfortowego, obszernego, poszukuje zaraz solidny lator płać lub rok zwrot w śródmieściu lub poczatek Jezyce. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 308

Wyższy
urzędnik państwowy z gotówką poszukuje 4 pokojowego mieszkania nie wyżej I. piętra. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 424

Pokoju kuchni
centrum od gospodarza jestem właścicielem warsztatu blacharsko instalacyjnego. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 417

Portjerstwa
z mieszkaniem w centrum słoneczne odstąpię lub zamienie na mniejsze. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 60 140

Mieszkania
poszukuje 5 pokojowego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 60 140

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Zamienie
sześciopokojowe komfortowe — Grotzera I na 3—4 pokojowe z przynależnościami w śródmieściu. Oferty Kurjer Poznański zdg 59 964

11 POKOJE UMEBL.

Centrum
wspólny pokój dla panienek tania. Pościel pożądana. Św. Marcin 62, mieszkanie 11 w podwórzu. I. piętro. zdg 60 093/4

Pokój
umebłowany ogrzany elektrycznością. Spokoina 5a. zdg 60 042

Pokój
najchietniej urzędnikowi zaraz wolny. Fr. Ratajczaka 11 a 3 wejście m. 60. zdg 59 598

2 pokoje
umebłowane małżeństwa zaraz. Kwiatowa 5, m. 5. zdg 59 867

Niekrepujący
Patrona Jackowskiego 35, II parter. zdg 59 008

Pokój
dwuosobowy z wygodami. Wierzbicice 58 — 2 parter. zdg 60 079

Pokój
umebłowany, Strzelecka 10, mieszkanie 4, I. zdg 60 075

Pokój
dobrze umeblowany elektryczność
dla pan w posadzie. Piekary 13b
m. 9 zdg 60 130

Dwuosobowy
lub małżeństwa. Staszka 25. m.
6. zdg 60 300

Frontowy
inteligentnego pana. Grunwaldka
23 I. piętro Fechner.
zd 60 315

Pokój
1-2 paniąkom (dianino). Woj-
ciecha 3 m. 5 zdg 60 445

Przyjezdny
pokoiu na kilka dni. Spieszno
złożenia cen. Oferty Kurjer
Pozn zdg 60 402

Przewózki
ciężarówkami szybko i tanio
uskuteczona. Sedlaczek. Marsz.
Focha 146 telefon 84 59.
zd 60 348 9

Pokój
dla leżących. Kozia
25 II. piętro. zdg 60 290

Pokój
Zyromonta Augusta 2 mieszkanie
4 front. zdg 60 186

Pokój
fortepianem. bez. Piekary 8a.
Michalska. zdg 60 214

Pokoik
panience elektryczność. piecyk.
Szwajcarska 23 parter 11.
zdg 60 215

Duży
umeblowany pokój wolny. Dzia-
łyńskich 10. m. 9. zdg 60 183

Pokój
dobrze umeblowany. Kopernika
5. m. 8. zdg 60 217

Niekrepujący
Romana Szymańskiego 9. m. 6.
zdg 60 218

Kwiatowa
3 mieszkanie 3 wszelkie wygo-
dy telefon zdg 59 920

Dwuosobowy
Piekary 5 m 8. zdg 60 294

Dwa
łączone lub oddzielne. Ul. Szew-
ska 19 mieszkanie 6. zdg 60 291

Niekrepujący
wejskie. Zielona 6 II.
zdg 60 290

Dwupokojowe
telefon przy dworcu poczcie
wolno. Wskazę Kurjer Pozn
zdg 60 286

Fortepianem
jedno dwuosobowy niekrepujący
elektryczność lazienka utrzymanie
bez. Wierzbiciec 18. m. 29
zdg 60 285

Dwuosobowy
frontowy elektryczność Jezzińska
8. zdg 60 282

Dwuosobowy
Skrzta 10 m 3. zdg 60 284

Przecznica
6 m. 9 pokój niekrepujący.
zdg 60 280

Pokój
Kopernika 10 m 7 II.
zdg 60 279

Pokój
1-2 Ratajczaka 11a wejście 7
m 106 zdg 60 278

Inteligentnym
dwom panom elektryczność wy-
soki parter. Czesława 6a mie-
szkanie 9 zdg 60 277

Klatka
panu i dwuosobowy. Łakowa 21.
m. 17. zdg 60 275

Tanio
panu osobne wejście. Aleje Mar-
cinkowskiego 2a m 7.
zdg 60 273

Ładny
niekrepujący klatk frontowy.
balconowy pościel pożądana -
Mostowa 3. m. 17. zdg 60 269

Pokój
2 osobowy czysty światło elektr.
zaraz. Wielka 17 m 10.
zdg 60 268

Pokój
dla paniąki. Półwiejska 38 a.
m. 17. zdg 60 265

Dwuosobowy
a 25 ogrzewany elektryczność.
Karwowskiego 24 m 11.
zdg 60 266

Dąbrowskiego
25 a. m. 5 jedno dwuosobowy za-
raz zdg 60 264

Pokój
do wynajęcia Piekary 9 b. m. 18.
zdg 60 256

Frontowy
2 solidnym inteligentnym panom
Podgórna 13. m. 3. zdg 60 255

Pokój
1-2 panom. Waly Król. Jan-
wiz 2. mieszkanie 3. zdg 60 254

Inteligentnemu
panu (om) pokój (elektryczność).
szkolna 11 m 12. zdg 60 168

Solidnemu
elegancki słoneczny utrzymaniem
bez. Aleja Wielkopolska 4 przy
moście do Solca zdg 60 467

Pokój
umeblowany 1-2 osób. Słowac-
kiego 42 m 4. zdg 60 474

Pokój
klatki schodowej. M. Garbary
4. Wawer. rg 4 730

Pokój
umeblowany wynajme. Ogrod-
owa 18 m 27. zdg 60 304

Pokój
św. Marcina 54. mieszkanie 7 I
piętro. zdg 60 308

Śródmieście
Dobrze umeblowany dwu jedno-
osobowy wynajme osobom na sta-
nowisku. Szkolna 11 m 8.
zdg 60 310

Panience
wspólny. Golebia 4 II. naroż-
nik Szkolnej. zdg 60 311

Korzystnie
ciepły. Matejk 1 m 4.
zdg 60 313

Niekrepujący
Za Brzask 5a m. 1. rg 608

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 459

Centrum
komfortowy lazienka intelligen-
towi. Ratajczaka 28 m 7.
zdg 70 440

Pokój
frontowy. elektryczność utrzy-
maniem. Półwiejska 57. 4.
zdg 60 446

Ładny
niekrepujący jedno dwuosobo-
wy. Półwiejska 6 m 22.
zdg 60 45

Na Sylwestra
kwartet jazzbandowy, akordeon, śpiew wolny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 60 050

Lekcje
gry na fortepianie udziela dyplomowana nauczycielka muzyki — Aleje Marcinkowskiego 1 III p. Dom Król. Jadwigi. zdg 42 741

7 zł
początki fortepianu udzieli uczennica szkoły muzycznej. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 182

Fortepian
do ćwiczeń, lekcje muzyki. Jezuitka 8. zdg 60 283

Pianino
tanie do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 60 392

Duet
zgrany od zaraz. Starościska 1. zdg 60 426

26 ROZRYWKA

Restauracja pod Orłem
Fredy 12. zaprasza wszystkich znajomych i sympatyków na wieczór Sylwestrowy. Moc niespodzianek. zdg 60 308

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Panienska
z dobrej rodziny w średnim wieku. szuka posady do dzieci od 15 stycznia. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 288

TEATRY

Teatr Polski: Dziś „Dzimbi”
Piątek, 30. 12. „Dzimbi”.
Sobota, 31. 12. „Pani Prezesowa”.

Niedziela, 1. 1. 1933, godz. 3.30: „Betleem Polskie”.
Niedziela, 1. 1. godz. 8: „Dzimbi”.

Teatr Wielki (Opera): Dziś „Królowa Kina”
Piątek, 30. 12. „Królowa Kina”.

Sobota, 31. 12. „Dorina”, premjera. Najweselejsza nowość operetkowa.

Sobota, 31. 12. godz. 23.15: Wielka rewja sylwestrowa „Na wesolo”.

Niedziela, 1. 1. 1933, o godz. 3: „Dziewczę z Holandji”, ceny znizone.

Niedziela, 1. 1. godz. 8. „Dorina”.

Teat. Nowy: Dziś „Zbyt prawdziwie aby było dobre”
Piątek, 30. 12. Teatr niezaczynny z powodu próby generalnej.

Sobota, 31. 12. „Spódniczka czy toga”, premjera.

Niedziela, 1. 1. 1933, godz. 3: „Królowa Lala”, bajka dla dzieci.

Niedziela, 1. 1. 1933, godz. 8: „Spódniczka czy toga”.

Komedia Muzyczna: Dziś „Taniec szczęścia”
Piątek, 30. 12. Teatr niezaczynny.

Sobota, 31. 12. Taniec szczęścia”.
Sobota, 31. 12. godz. 23.15: Wielka rewja sylwestrowa p. t. „Pragniesz szczęścia” — wstęp na chwilę”.

Cyrk „Olympia”: — Atrakcje cyrkowe.

DZISIAJ W KINIE

Apello: „Blond Venus”
Aurera: „Pat i Patachon jako gaceciarze”
Corso: „Cyrk Royal”
Colosseum: „Czterech Wiozczygów”

Muza: „Ben-Hur”
Metropolis: — „Dobroczyńca ludzkości”
Oaza: „Pogromcy Przewozczy”
Orzeł: „Buffalo Bill”
Odeon: „Student z Pragi”
Renaissance: „Wielkomięskie Ulice”

Roxy: „Dziki Amos” i „Tajemnica Nocy Balowej”
Sfinks: „Noc przedślubna”
Słońce: „Raj pod...kół”
Tęcza: „Przedwiośnie”
Wilsona: „Wesół, Porucznik”

Szofer
rymarz-stanarek obeznany z usługą żony kilka lat praktyki dobre świadectwa, polecenia posady od 1. 4. 33 r. z jednym zaciąganiem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 56 883

Stenotypistka
polsko - niemiecka biegła, w kolejniu praktyka poszukuje posady. Oferty Oredown'k Wielko polski zdg 57 246

Jednomiesieczna
pensja za posade da emeryt. — Oferty Kurjer Poznański zdg 59 610

Pani
samotna, inteligentna w średnim wieku, skromnych wymagań przyjmie posade zarządczyni domu lub do opieki nad dziećmi. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 59 587

Pannę
młoda przystojna pilna, obowiązkowa mówiąca płynnie po niemiecku biegła w ekspedycji, su mieniacz polecam na bufetowa lub ekspedientke. Adres wskaza Kurjer Poznański zdg 59 555

Szofer
inteligentny szuka posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 55 994

Kawaler młody
kiesiowy - kasier kierownik tartaku i t. p. z dłuższą praktyką w biurach gospo. leśnym i tartaku szkoła handlowa stenografii biegły rach. mistrz mocy wykazać się b. dobrymi referencjami, poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 59 881

Inteligent
kawaler 10 lat zagranicą jako tłumacz sądowy wladajacy 6-ma języcznymi szerokie znajomości w handlu zagranicą obejmując od zaraz posade w przedsiębiorstwach krajowych wazlednie zagranicznych. biurach prywatnych lub innych. Może udzielać lekcji języków zagranicznych. Łaskawe zgłoszenia uprasza się skierować pod adresem Związku Zawodowego Pracowników Bankowych Poznań Aleje Marcinkowskiego 24 telefon 33.35. zdg 59 787

Niania
z dobrymi świadectwami poszukuje posady jako przychodnia z szczyem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 59 736

Dziewczyna
do wszystkiego z gotowaniem z dobrymi świadectwami poszukuje posady 1. 1. Oferty Kurjer Poznański zdg 59 918

Kuśnierka
szuka pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 59 069

Kucharka
szuka posady do wszystkiego 1. 1. 33. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 048

Zastępowo
przyjmie oficer rez. z własnym samochodem. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 098

Ogrodnik
szuka posady w dominiem. 11-letnia praktyka we Francji bardzo dobre świadectwa (które zoboczyc można u p. St. Kwocha przy Suchylas poczta Zlotniki). Informacje: St. Hltry (ogrodnik szef) Faches-Thumesnil 10 Route de Donai (France-Nord). zdg 60 084

Magistra farmacji
z praktyka poszukuje posady od 1 stycznia. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 083

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem, prasowaniem szywanej bielizny poszukuje posady w Poznaniu lub prowincji. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 070

Bona - freblanka
działa doskonała wychowawczyi obowiązkowa zdrowa, miła i sumienna przyjmie posade na skromnych warunkach. Oferty Kurjer Pozn. zdg 60 272

Intelig. panienska
z lepszęj rodziny poszukuje posady od 1. 1. lub 15. do dzieci ewentualnie do pielęgnowania starszej pani. zna szczye i gospodarstwo. Aders wskaze Kurjer Pozn. zdg 60 257

Bufetowa
z obeluga gości oraz wykończarka trykotarstwa poszukuje posady od 1. 1. lub 15. 1. miejsce wość obojetna. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 205

Dziewczyna
poszukuje posady z gotowaniem do wszystkiego 1. 1. 33. Oferty Kurjer Pozn. zdg 60 229

Aptekarski
pomocnik rutynowany szuka posady apteczki lub hurtowni. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 1 908

Osoba
w średnim wieku, która prowadzi samodzielnie gospodarstwo w pierwszorzednym domu, szuka posady u samotnego pana lub księdza. Może się okazać bardzo dobrimi świadectwami. Łaskawe oferty do Kurjera Pozn. zdg 60 466

Włodarz
energiczny, z dobrimi długletnimi świadectwami, poszukuje posady od 1. 4. 33 r. z jednym zaciąganiem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 56 883

Posługaczka
uczciwa poszukuje posady przed południem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 60 223

Wychowawczyul
przyjmie posade do dzieci porząwszy od 4 lat ewentualnie jako przychodnia, pomoc w lekcjach Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 60 156

Posługaczka
poszukuje posady od 1 stycznia. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 155

Ogrodnik - służący
kawaler lat 26 obeznany dobrze w swym zawodzie dobrimi świadectwami zna pszczeniestwo rybolstwo i leśnictwo poszukuje zaraz stalej posady Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 60 111

Sierota
porządna uczciwa z dobrimi świadectwami poszukuje posady do lepszej rodziny od 1 lub 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 60 106

Przyjmę
posade do wszystkiego z dobrem gotowaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 59 104

Przyjmę posade sekretarki
biurolistki, pisze na maszynie, stenografuje oraz znam wszelkie prace biurowe. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 099

Poszukuje
posady na przed południe. Oferty Kurjer Pozn. zdg 60 115

Młody
inteligentny poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 121

Uczciwa
dziewczyna z gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 245

Krawiec
damski oraz kuśnierz poszukuje pracy w dom poza dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 237

Przyjmę
posade od 15. 1. 33 r. do leższych prac domowych z prasowaniem szywanej bielizny na probstwie lub majatku. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 069

Posługaczka
z dobrem poleceniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 068

Zarządca
kawaler lat 36 szuka posady zaraz Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 60 190

Française
cherche demi place Oferty Kurjer Poznański zdg 60 131

Inteligentna
panienka szuka posady do dzieci na prowincji. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 123

Fryzjerka
kursistka poszukuje dalszej praktyki. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 142

Urzednik gospodarczy
lat 33 z 10-letnią praktyka w in'onsywnych majatkach w Poznanskiem i na Pomorzu energiczny z bardzo dobrimi referencjami dobry organizator poszukuje posady konatego od 1. 1. 33 lub później — Na tryczenie większa kaucja Zgłoszenia ekspedycja Kurjera Poznańskiego zdg 60 073

Kucharka
z dobrem gotowaniem do restauracji, szuka posady zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 60 301

Posługi
poszukuje od pierwszego stycznia Oferty Kurjer Poznański zdg 60 305

Samodzielnia
do wszystkiego poleciona do 2-3 osób szuka posady od 1. 1. 33. Oferty Kurjer Pozn. zdg 60 318

Syn
urzednika poszukuje posady uczenia rzeźniczego. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 60 320

Krawcowa
szyje elegancko tanio poszukuje pracy w dom poza dom. Kramarska 23 m. 9. zdg 4736

Posługaczka
poszukuje posady z gotowaniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 60 336

Fotograf
operator laborant retuszer poszukuje posady. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 60 344

Posługaczka
młoda szuka posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 404

Dziewczyna
uczciwa z gotowaniem, dobre świadectwa, szuka posady zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 60 460

Panienska
z prowincji szuka posady uczeniicy w składzie piekarskim lub rzeźnictwie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 59 893

Mistrz piekarski
39 lat szuka posady za niewielkiem wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 59 890

Panienska
poszukuje posady z gotowaniem. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 59 889

Służaca
dobrze poleciona poszukuje posady z gotowaniem od 1. 1. 33 r. Oferty Kurjer Pozn. zdg 59 856

Szukam
posady z praniem Oferty Kurjer Poznański zdg 59 848

Posługaczka
poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 030

Panna
do dzieci na prowincji, szuka posady (hafatynowej) zastąpi pania domu od 1. 1. 33. Oferty Kurjer Pozn. zdg 59 871

Dziewczyna
z gotowaniem szuka posady od 1 do bezdzietnych małżeństwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 59 951

Szukam
posady lub posady z gotowaniem od 1 lub 15 Oferty Kurjer Poznański zdg 59 831

Dziewczę
uczeliwych rodziców przyjmie posade do dzieci lub innych prac domowych. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 59 818

Starsza
pani zna dobrze kuchnie polską i francuską szuka posady do księdza albo bogatego pana. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 60 052

Dziewczyna
samodzielnem gotowaniem, prasowaniem szywanej bielizny i zaprawy z dobrimi świadectwami poszukuje posady 1. 1. 33. Oferty Kurjer Poznański zdg 59 713

Ogrodnik
lat 28, samotny kilka lat praktyki jako samodzielny poszukuje posady w większym majatku zaraz lub później. Łaskawe zgłoszenia J. Olekniak Wytomyśl, powiat Nowy Tomysl. zdg 60 428

Kucharka
w średnim wieku z samodzielnem gotowaniem poszukuje posady od 1. 1. lub 15. 1. 1933 r. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 419

Biuralistka
szuka posady popołudniowej. — Oferty Kurjer Poznański zdg 60 405

Kucharka - gospoia
restauracyjna poszukuje posady zaraz także na wyjazd. Oferty Kurjer Pozn. zdg 60 450

Uczeń
piekarski, który przepadł w czarniznie poszukuje pracy. Okoła obojetna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 60 375

Osoba
lat 27, kochająca dzieci szuka posady najchętniej na prowincji. Oferty Kurjer Pozn. zdg 60 380

Cukiernik
obeznany w swym zawodzie s dłuższą praktyka poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozna. zdg 60 365

Podróżujący z dypl. szoferskim
lat 35 znajacy całe woj. Pozn. z dobrą klientela branży drogeryjnej i kolonialnej poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 60 493

Korespondentka
polsko - niemiecka biegła maszynistka obeznana z pracami biurowymi poszukuje posady zaraz lub 15. 1. 33. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 60 402

Kierownik
tartaku dzielny w swym zawodzie poszukuje posady zaraz lub 15. 1. 33. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 60 491

Leśnik
energiczny dzielny w swym zawodzie żonaty poszukuje posady od 15. 1. 33. lub zaraz. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 60 490

Fryzjerka
manicurzyczna stała posada. — Grunwaldzka 13. zdg 60 267

Nauczycielka
dyplomowana, energiczna dla 3 dziewczynek, zakres niższego gimnazjum potrzebna zaraz na wieś. Wymagania ekonomiczne. Kopie świadectw do Kurjera Pozn. zdg 60 261

Nadmiynarz
z kaucja 2 500 zł może się zacięzić zaraz. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 60 260

Ogrodnik
samotny gotówka 1 500 jako dzierżawca potrzebny. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 60 258

Dwóch
pomocników fryzjerskich Wałuneczek. M Focha 158. zdg 2 065

Kierownika
fabryki czekolady z udziałem 6 tys. zł poszukuje sie od zaraz przy miesięcznej pensji 500 zł Zgłoszenia pod: E. Gurka fabryka czekolady Katowice G. Sl. ul. 3 Maja 19. zdg 60 152

Prasowaczka
zaraz. Mielżyńskiego 4. zdg 60 252/3

Fryzjerka
posada stała Górna Wilda 15. zdg 60 251

Pomocnik
fryzjerski Półwiejska 38a. zdg 60 230

Służaca
do wszystkiego potrzebna Górna Wilda 127 m. 13. zdg 30 206

Przychodnia
starsza, która rozumie gospodarzyć samodzielnie czysto i oszczędnie na 7 osób cały dzień potrzebna. Oferty Kurjer Poznański zdg 60 134/5

Wolontarjusz
fryzjerski potrzebny. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 60 108

Inteligentna
panienka do 3 dzieci (6 i 7 lat) na prowincji potrzebna Zgłoszenia osobicie w piątek pomiedzy 4 a 5 po poł. Fr. Ratajczaka 31. mieszk. 4. zdg 2 063

Piece i kuchnie kaflowe

w środku opancerowane przenośne marki „STANDARD” kupujecie najlepiej i najtaniej w składnicy fabrycznej firmy: M. PERKIEWICZ, Poznań, Skądowa 5/7. Fabryka w Ludwikowie p. Mosina. Pz 7 741 52.6

2 dziewczyny
potrzebne do kuchni i restauracji Stary Rynek 80/82. zdg 60 290

Bufetowa
i chłopiec do papierosów zaraz Restauracja Belweder Marz Focha 18. zdg 60 289

Służaca
potrzebna zaraz do wszystkiego. Szamarzewskiego 28 m. 4. zdg 60 270

Ondulacji
wycieczam szybko Oferty Kurjer Poznański zdg 60 212

Bona
Niemka lepsze referencje od 1. potrzebna. Kolejowa 55 parter, lewo. zdg 60 130

Służaca
dobrze gotująca potrzebna Górna Wilda 51. m. 7. zdg 60 145

Służaca
potrzebna Półwiejska 19 parter lewo. zdg 60 150

Fotograf
samodzielny stała posada Poznań sia Oferty Kurjer Poznański zdg 59 700

Humor zagraniczny

— Zdrajco! oszuściel tak dotrzymujesz przyrzeczenia?
— Nie płacz Marysiu — jeśli ci o to tylko idzie, dam ci nowe przyrzeczenie.
(Sydney Bulletin — Sydney). S. F.

Przedpłata
na miesiąc styczeń 1933 r. za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.14, kwartalnie zł 12.40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7.50, w innych krajach zł 9.50. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia
na stronie 4-lamowej 25 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr. na stronie czwartej 100 gr. na stronie drugiej 120 gr. przed wiadomościami potocznej 200 gr. od 1-lamowego mi do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22. Drobne ogłoszenia wieczorne „drobne” do godz. 12. większe dłużej według możliwości. 25 gr. każde dalsze słowo 15 gr. Za różnice między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedzielę, święta i nocą tylko 1476, 3524 i 4072, filja Stary Rynek 25-55. — P. K. O. Poznań nr. 200 149.